

N naš čas

FOITOVA ZBIRKA V GRADU — V muzeju so razstavili Foitovo zbirko, ki je zdaj na ogled. Razstavljenih je 250 predmetov iz bogate zbirke črnske umetnosti. V posebni sobi pa so razstavljene tudi makete, leseni kipi, lončeni in drugi umetniški predmeti, ki jih je izdelal češki kipar prof. František Foit. (Več o zbirki preberite na 5. strani).

6. julij 1973 • Leto IX., št. 19 (189) • Cena 1 dinar • Poština plačana v gotovini

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK Ljuban Naraks

OB RUDARSKEM PRAZNIKU PODPISALI SAMOUPRAVNI SPORAZUM

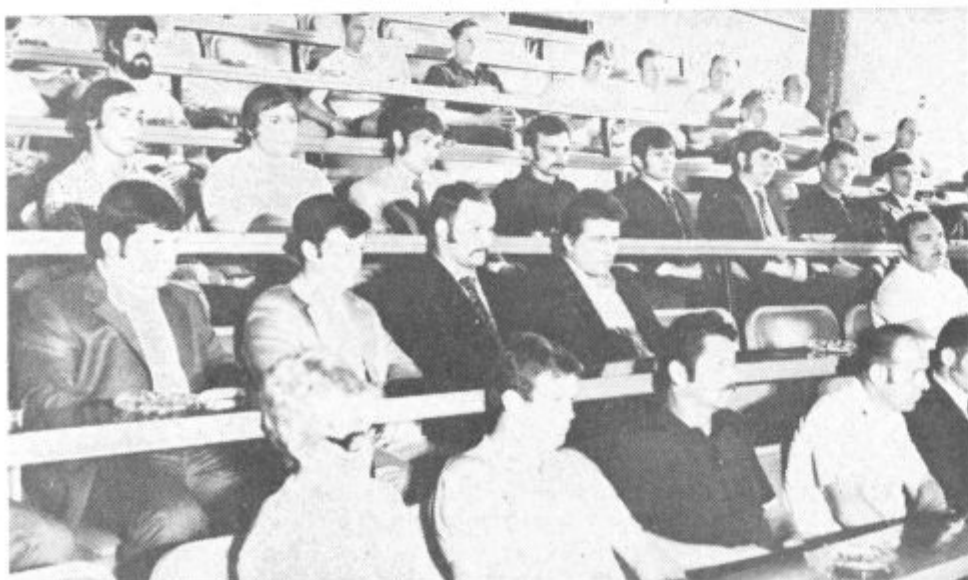
Ob dnevu rudarjev je Velenje vsako leto praznično razpoloženo. Mesto je preplavljeno z zeleno-črnimi zastavami, po dolini pa odmeva gromko pokanje, ki spominja na streljanje rudarjev v jami, ko v potu in z velikim zanosom kopljejo črno zlato. Letošnji stanovski praznik naših rudarjev pa je bil še posebej slovesen, saj so podpisali samoupravni sporazum o združitvi dela in sredstev.

Prireditve ob 3. juliju, prazniku vseh slovenskih rudarjev, so letos začele v Velenju že nekaj dni pred praznikom. Kot uvod v slovesnosti je bil svečan sprejem 35 rudarjev in drugih delavcev tega velikega kolektiva v članstvo Zveze komunistov. Rudniški sindikat je tudi letos poudaril priznanja in rudarske svetilke rudarjem, ki so se upokojili v zadnjem letu, članom kolektiva, ki so že dvajset let neprekinjeno v delovni organizaciji, so podelili priznanja in ročne ure. Posebna priznanja in kristalne vaze pa je dobilo tudi osem jamskih reševalcev za desetletno delo v jamski reševalni ekipi. Prav tako so predstavniki rudnika obiskali ter čestitali ob ru-

darskem prazniku vsem rudarjem, ki so na zdravljenu. Na predvečer praznika je bilo v Velenju še posebej slovesno. Po koncertu rudarske godbe in kulturnem programu, so na okoliških hribovih zagoreli kresovi, velenjski grad pa je zažarel v mogočnem ognjemetu. 3. julij, stanovski dan rudarjev, se je prebudil ob budnici godbenikov, mesto pa je stresala tudi močna kanonada. Medtem ko so na Titovem trgu že začeli prihajati prvi udeleženci velike parade, je bila v skupščinski dvorani svečana seja delavskega sveta Rudnika lignita Velenje. Sejo centralnega delavskega sveta je začel njegov predsednik Karel Šilih. Po

pozdravu vseh rudarjev in gostov je poudaril, da je pred njimi akt, v katerem sta zbrana trud in prizadevanje vseh delavcev, na podlagi zavestnih teženj po boljšem in lepšem jutrišnjem dnevu. Akt o združitvi sedmih temeljnih organizacij združenega dela v enotno delovno organizacijo. Zatem je besedo prevzel predsednik komisije za usklajevanje samoupravnih odnosov z ustavnimi dopolnili na rudniku Rudi Kortnik. Na kratko je orisal cilje in namen organiziranja in združevanja sredstev in del. Med drugim je dejal: »Pred dvema letoma smo

DALJE na 2. strani

Na velenjskem rudniku so sprejeli v Zvezo komunistov 35 novih članov

VELENJE: prelomna seja konference

V Velenju je bila 29. junija šesta seja občinske konference ZKS. Na njej so člani poslušali oceno o nekaterih aktualnih idejnopoličnih, samoupravnih in družbenoekonomskih problemih sedanjega in bodočega razvoja Saleške doline, ki jo je pripravila posebna delovna skupina komiteja občinske konference Zveze komunistov. Obsežno in dokaj temeljito oceno je na seji konference prebral Franjo Kijun. Ta konferenca je vsekakor izredno pomembna za nadaljnje delo organizacij

Zveze komunistov v velenjski občini, kakor tudi za razvoj celotnega gospodarstva in drugih dejavnosti. Šesta seja občinske konference ZKS Velenje je bila kritična. Odkrito in partijsko so člani spregovorili o nesoglasjih pri izvajanju dogovorjene enotne občinske konference ZK in političnega sekretarja. Posebej pa so ocenili oceno vzrokov in dogodkov za prekinitve dela na rudniku in delu rudarskega šolskega centra, ki so jo izdelali komunisti velenjskega rudnika. Menijo, da je ta ocena

sicer dobro strokovno izdelana, ko opredeljuje zunanje in notranje vzroke za prekinitve. Ni pa dovolj kritična, ker sploh ne obravnava odgovornosti posameznih komunistov, rudniškega komiteja, njegovega sekretarja in vseh aktivov Zveze komunistov na rudniku. Zato so na seji občinske konference zahtevali, da na rudniku dopolnijo oceno in preverijo osebno odgovornost komunistov. (O seji občinske konference ZKS Velenje podrobno poročamo na 3. strani.)

RAZMAHNITI OBRT

Občinski odbor sindikata delavcev storitvenih dejavnosti je na razširjeni seji, ki je bila pred kratkim, razpravljala o razvoju tercijalne dejavnosti v zvezi s primerjavo s srednjeročnim planom občine ter podrobno pregledal uspehe, probleme in načrte posameznih delovnih organizacij združenega dela storitvenih dejavnosti.

Na seji so poudarili, da stanje obrtništva v naši občini ni zadovoljivo in da zaostaja za splošnim razvojem in potrebami prebivalstva. Iz poročila o problematiki obrtništva v naši občini izhaja, da je na deset tisoč prebivalcev le približno 120 obrtnih delavcev. Zato je treba dati obrtništvu, še zlasti storitvenim dejavnostim, večji pomen in se lotiti ustreznih ukrepov za pospeševanje razvoja. Občinski srednjeročni program predvideva takšen razvoj obrti, da naj bi se število zaposlenih do leta 1975 povečalo za 600. Če pogledamo, kakšno je bilo stanje v preteklih dveh letih, vidimo, da se je število obrtnih delavcev v zasebnem sektorju povečalo le za 11, število zaposlenih v njih pa za 80. Pričakovali pa so, da se bo število zaposlenih povečalo povprečno v enem letu za 120. Podatki tudi kažejo, da je v obrti vse manj mladih. Leta 1970 je bilo v zasebni obrti 77 vajencev, lani pa le 61.

Storitveno obrt predstavlja v naši občini predvsem zasebni sektor. Večina družbenih obrtnih delavcev, ki so bile organizirane zlasti za opravljanje storitev so se preusmerile v čisto proizvodno dejavnost. Na seji so poudarili, da je velika ovira za razvoj obrtništva tudi pomanjkanje sredstev. Zato so med drugim menili, naj bi tudi banka z večjim kreditiranjem sodelovala pri razvoju obrtništva. Doseči bi bilo treba ugodnejše pogoje za najemanje kreditov. Slišati je bilo, da bi bilo treba spremeniti pogoje za najemanje kreditov. Sedanjí pogoj, da mora jemalec kredita u-

strezno lastno udeležbo namreč odvrta obrtnika od najemanja posojil, ker je obrtnik svoja sredstva vložil že v delavnico in opremo. Zato naj bi se za lastno udeležbo štela prav ta sredstva. V zvezi s tem so se zavzeli, da je treba dati nekaterim gospodarskim organizacijam iz tercijalnih dejavnosti (KOC, GP PAKA, ERA, Kleparstvo-vodovod) poseben poudarek, da bi bile prav te nosilke storitvene dejavnosti, saj bi banka v njih ob morebitnem odobrenju kredita našla ustrezno jamstvo.

Prav tako bi bilo treba pristopiti h konverziji kratkoroč-

nih kreditov, ker si tudi te gospodarske organizacije niso sposobne zagotoviti trajnih obratnih sredstev.

Na seji so opozorili še na to, da je danes precej takšnih obrtnikov, ki imajo obrt v eni občini, kot obrtniki pa so registrirani v drugi. Menili so, da mora imeti obrtnik delavnico tam, kjer je registriran, saj bo le tako lahko točen nadzor.

Urediti pa bo treba tudi vprašanje, katere storitve lahko krijemo s popoldansko obrtjo, katere pa z redno. Predlagali so, da tam, kjer redna obrt posluje na robu rentabilnosti (kot na primer frizerstvo), naj ne bi imeli popoldanske obrti, ki je po mnenju mnogih v boljšem položaju, saj ni toliko obremenjena z raznimi dajatvami. Da bi te in podobne težave odpravili, so sprejeli sklep, da je treba napraviti točno analizo glede razvojnih potreb obrtništva v naši občini ter ugotoviti, katere uslužnostne dejavnosti najbolj potrebujemo.

Danes v **N**
naš čas

- Velenjski komunisti so sklenili: Nič več spletk in nesoglasij (str. 3)
- Zbirka Foit v gradu (str. 5)
- Dobili ste odločbo z davčne uprave? Preberite, zakaj so vam odmerili davek (str. 7)
- Obračun — kriminalna zgodba za vas (str. 4)

Ob rudarskem prazniku podpisali samoupravni sporazum

dajali 20-letni obračun razvoja samoupravnih odnosov v našem kolektivu. V teh 20 letih si je kolektiv, kakor tudi drugi kolektivi v naši skupnosti, nabral toliko delovnih in samoupravnih izkušenj, da lahko danes brez bojazni zakorakamo v novo še revolucionarnejše obdobje, v katerem delavci neposredno in resnično prevzemamo odgovornost in pravico razpolaganja z ustavnimi rezultati svojega dela v svoje roke. Rudi Kortnik je še poudaril, da mora ta samoupravni sporazum zaživeti v praksi, s pomočjo katere ga bodo izpolnjevali, obenem pa vzgajali in izgrajevali tudi sebe v dobre samoupravljalce, kar je življenjski interes naše družbene skupnosti.

Zatem je Karel Silih pozval pooblaščenega predstavnika temeljnih organizacij združenega dela, da podpisajo sporazum. To svečano dejanje so opravili naslednji tovariši. Za TOZD proizvodnja premoga Emil Hudomalj, za TOZD elektrotrojni obrati Marjan Kortnik, za TOZD zunaj obrati Jakob Dravšnik, za TOZD avtopark Viktor Črep, za TOZD proizvodnja gradbenega materiala Bogomir Zager, za TOZD predelava plastičnih mas in izdelava zaščitnih sredstev Maks Černijevič in za TOZD skupne službe Jurij Globačnik.

Po slovesnem podpisu samoupravnega sporazuma je bilo na ploščadi pred kulturnim domom že vse nared za začetek tradicionalne parade. Ob zvokih rudarske godbe in mladih godbenikov Rudarskega šolskega centra je spreved, v katerem so bili poleg rudarjev v slavnostnih oblekah, še gasilci, šoferji, športniki, folkloristi, ribiči in drugi, krenil po Velenju na kotalkališče kjer je bila osrednja proslava ob letošnjem prazniku velenjskih rudarjev. Zbranim mladim rudarjem, ki so že nestrpno čakali, da opravijo še zadnje obveznosti pred sprejemom v rudarski stan, domačinom in uglednim gostom, med njimi članu sveta federacije in prvemu častnemu članu delovnega kolektiva velenjskih rudarjev Francu Leskovšku-Luki, je spregovoril predsednik rudniškega sindikata Erno Rahten:

«Letošnji praznik pomeni za velenjske rudarje novo veliko prelomnico. V proizvodnji premoga se bomo zelo približali 4 milijonom ton, odobreni so krediti za modernizacijo in nadaljnjo izgradnjo rudnika, ki bo omogočila, da bomo proizvedli 4,5 milijona ton premoga na leto. Z družbenim dogovorom so se federacija in republike sporazumele o določitvi cen za leto. Izvedba tega sporazuma bo uredila sedanje nenormalno stanje v poslo-

vanju delovne organizacije. Še poseben sloves pa daje prazniku dejstvo, da smo prav danes s podpisom samoupravnega sporazuma o združevanju temeljnih organizacij združenega dela po nekaj več kot leto dni temeljitega dela v zvezi z uveljavljanjem ustavnih dopolnil, izvedli nadaljnji revolucionarni korak v smeri neposrednega razpolaganja z ustvarjenim dohodkom.»

Dejal je tudi, da lahko nadaljnji razvoj občine, ki zahteva tvorno prisotnost vsake delovne organizacije, programiramo le tako, da najprej ugotovimo, kaj bomo v določenem obdobju potrebovali, nato pa si vsi skupaj postavimo cilje. »Predvidevanja pa morajo biti realna in usklajena z resničnimi možnostmi ter ambiciozna kot so vedno bila v naši dolini. Za doseganje teh ciljev pa je potrebna akcijska enotnost, spoštovanje demokratično sprejetih dogovorov in vključitev čimveč delovnih ljudi.»

Ob koncu je predsednik rudniškega sindikata še dejal: »Ob dolgoročni razvojni in proizvodni perspektivi, ki je delovnemu kolektivu zagotovljena, ob razumevanju za reševanje problematike premogovništva od najodgovornejših predstavnikov republike pa tudi zveze, ob dolgoročni razvojni usmeritvi dobivamo velenjski rudarji ponovno zaupanje vase in svojo perspektivo. Ob tem, da ugotavljamo, da nas ožja in širša družbena skupnost potrebuje, nam bo še lažje iskati poti in načine za še boljšo organiziranost in da se še bolj moderniziramo. S tem damo družbi več potrebne energije, nam pa olajšamo težko fizično delo.»

Po bogatem kulturnem programu, v katerem so nastopili recitatorji, pevci in velenjski folkloristi, so fanfare napovedale že tradicionalni sprejem mladih članov kolektiva v rudarski stan. Letos je skočilo čez kožo 61 učenec triletne poklicne rudarske šole. Ko so jim profesorji podelili spričevala, dekleta pripela nagelne in ko so mladi fantje svojim starejšim tovarišem nazdravili s pivom, je stopil pred že prekajene rudarje do tega dne še »zelenec« Milan Lončarič ter se v imenu vseh učencev zahvalil rudniku, da jim je omogočil, da so postali člani rudarske skupnosti. Obljubil je, da bodo črnozeleno zastavo spremljali do groba, da bodo zvesto nadomestovali starejše rudarje in da bodo hrabro branili pridobitve revolucije ter pomagali pri izgradnji socialistične družbe.

Mladi rudarji so zatem odšli na tribuno med svoje starejše vzornike, ki so jim stisnili roko ter jim z rudarskim SREČNO zaželeli veliko uspehov pri opravljanju poklica. Nato so vsi skupaj krenili na velenjski grad na tradicionalni rudarski piknik.

VLADO BARABAŠ komentator Radia Ljubljana

Ceprav smo o evropski konferenci o varnosti in sodelovanju spregovorili tudi v prejšnjem članku ob obisku belgijskega kralja Baudouina v Jugoslaviji, zasluzi ta tema vsekakor še našo vnovično pozornost, saj so si politiki in opazovalci na vzhodu in Zahodu in seveda tudi v nevtralnih in nevrščenih državah edini, da je konferenca o evropski varnosti in sodelovanju eden najpomembnejših

obliki, kajti nerazumljivo bi bilo, da Nixon in Brežnjev med nedavnim srečanjem na vrhu, evropskim vprašanjem ne bi posvetila ustrezne pozornosti in skladno s svojimi ugotovitvami in dogovori naročila predstavnikom svojih držav v Helsinkih, kakšna je njihova naloga.

Vendarle pa zaradi tega ne smemo podcenjevati pomena in možnosti evropske konference, saj so že pripravljali takšna vprašanja kot je portugalska kolonialna politika za vselej postaviti z mednarodnega prizorišča.

Naša država lahko najde v dnevnem redu konference, za katerega so se domenili med polletnimi pripravljalnimi razgovori, poleg splošno pomembnih vprašanj tudi takšna, ki imajo za nas poseben interes. Tu gre zlasti za vprašanja meja, narodnih manjšin, delavcev, ki so začasno na delu v tujini in dejavnosti terorističnih in subverzivnih skupin. Če na kratko v tej luči osvetlimo probleme meja, je treba povedati, da ob pozitivnih razvojem odnosov v Evropi nimajo niti v takšni ali drugačni česar skupnega.

Najbolj očiten primer za takšne bojazni je prav gotovo sedanja kolonialna politika Portugalske, ki ob podpori (očitni vojaški in na tihem verjetno tudi politični) nekaterih držav pakta NATO zatira nekatere afriške narode in jim zanika vse njihove temeljne zakonite pravice. Evropska konferenca bi morala — če bi hotela rabiniti za zgled drugod po svetu, in to naj bi bil eden njenih namenov —

zveni nemogoče, da med nekaterimi državami vprašanje meja še vedno, skoraj 30 let po vojni ni urejeno. Evropska konferenca bi morala potrditi načelo nedotakljivosti sedanjih meja, ki so nastale po drugi svetovni vojni, to pa z drugimi besedami pomeni, da bi države, ki vprašanja meja pravno še nimajo urejenega, to storile z ustreznimi dvostranskimi sporazumi. Na kateri strani je kriv-

Evropska konferenca o varnosti

političnih dogodkov v zgodovini stare celine, ki je bila prizorišče mnogih sporov in začetka najstrašnejših merjenj vojaških sil — prve in druge svetovne vojne.

Na konferenci bodo vse države — skupaj jih je 35, poleg evropskih še ZDA in Kanada — sodelovale kot neodvisne in suverene države ter popolnoma enakopravne. Ta načela (vsaj formalno) zagotavljajo — tako kot ob glasovanjih načelo konsenzusa oziroma soglasja, da na srečanju ne bodo prevladovala mnenja velikih, stališča blokov.

Vsekakor pa bo ta stališča na konferenci uti- ti v takšni ali drugačni

pogovori — prav tako v Helsinkih — pokazali, da »veliki« niso mogli in tudi ne smeli zanemariti ali utišati glasove srednjih in majhnih držav.

Prav med takšnimi državami drugod po svetu, ne v Evropi, je slišati bojazni, da bodo evropske države uredile odnose med seboj — na načelih pogajanja in sporazumevanja, ki so na stari celini že prinesla nekaj sadov — pri tem pa bodo svoja razmerja do drugih, neevropskih držav usmerjala še naprej po starih, preseženih načelih, ki s pozitivnim razvojem odnosov v Evropi nimajo niti v takšni ali drugačni česar skupnega.

Naša država lahko najde v dnevnem redu konference, za katerega so se domenili med polletnimi pripravljalnimi razgovori, poleg splošno pomembnih vprašanj tudi takšna, ki imajo za nas poseben interes. Tu gre zlasti za vprašanja meja, narodnih manjšin, delavcev, ki so začasno na delu v tujini in dejavnosti terorističnih in subverzivnih skupin. Če na kratko v tej luči osvetlimo probleme meja, je treba povedati, da ob pozitivnih gibanjih in spremembah v Evropi

da za takšno nemogoče »stanje« meja, pa slejkoprej vsi dobro vemo. »Nemški« primer bi lahko tudi tu služil za zgled.

Tudi druga vprašanja, ki so v posebnem interesu Jugoslavije, pa niso pomembna zgolj zanjo, pač pa za vse evropske države in za urejanje razmer, za boljši svet povsod.

Od konference o evropski varnosti in sodelovanju vsekakor (vsaj v prvi fazi) ne smemo pričakovati spektakularnih rezultatov, toda pomembno je že samo dejstvo, da so za skupno mizo sedle vse države, ki so odgovorne za mir, varnost in sodelovanje v Evropi.

ZADNJE vesti GASILCI RLV NAJBOLJŠI

V Velenju so se zbrali gasilci desetine slovenskih rudnikov na tradicionalnem srečanju v počastitev praznika rudarjev.

V svečanem defileju na stadionu ob jezeru se je zvrstilo 8 ekip iz rudnikov Kočevja, Hrastnika, Trbovelj, Mežice, Zagorja, Sečovelj, Laškega in

Velenja. Po pozdravnem govoru je tekmovalje v gasilskih večinah otvoril v imenu pokrovitelja rudnika lignita Velenje predsednik centralnega delavskega sveta Karel Silih.

Največ uspeha v tekmovalju so imeli gasilci RLV pred desetino iz Sečovelj in Mežice.

Delegacija Zveze komunistov Jugoslavije, ki jo je vodil sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc, je bila na sedemdnevem obisku na Kubi. Seznanila se je z družbenim in gospodarskim razvojem te države, ki letos slavi 20-letnico začetka revolucije. Člani naše delegacije so čas med razgovori porabili za ogled šol, gradbišč stanovanjskih blokov in kmetijskih zemljišč. Delegacija, ki se je pogovarjala z najvišjimi partijskimi in državnimi osebnostmi Kube, je sprejel tudi voditelja kubanske revolucije Fidel Castro.

ATLETSKO DRŽAVNO PRVENSTVO

Atletski klub Velenje bo trgovsko in proizvodno organizator državne no podjetje ERA Velenja prvenstva za mlajše nje. Sodelovalo bo 250 mladince, ki bo v soboto, 7. julija na stadionu ob Velenjskem jezeru. Pokrovitelj tega pomembnega tekmovalja in v nedeljo ob 10. uri

V Nikicah so pred dvema letoma odprli stalno razstavo orožja in vojaške opreme, na kateri so razstavljeni najnovejši dosežki vojaške industrije naše države. Na oddelku za industrijo so prikazani poleg najsodobnejših telekomunikacijskih naprav tudi elektronski računalniki, ki se vgrajujejo v nekatera orožja. Zelo uspele makete prikazujejo ladje in letala, ki jih uporablja naša vojna mornarica. Ta razstava dokazuje, da je našemu gospodarstvu uspelo zagotoviti samesojno oskrbovanje armade.

PRELOMNA SEJA

VELENJE, 29. junija (In) — V dvorani občinske skupščine je bila šesta seja občinske konference ZKS Velenje. Člani so razpravljali o oceni nekaterih aktualnih idejnopolitičnih, samoupravnih in družbenoekonomskih problemih sedanjega in bodočega razvoja Saleške doline. To oceno je pripravila posebna delovna skupina komiteja občinske konference Zveze komunistov.

Zadnja seja občinske konference ZKS je izredno pomembna za nadaljnje delo organizacij Zveze komunistov v velenjski občini, kot tudi za razvoj celotnega gospodarstva in drugih dejavnosti. Zdi se nam pomembno, da je do odkritega razpravljanja in realne ocene vsesplošnih razmer prišlo ravno v času, ko v občini sprejemamo urbanistični plan do leta 1980. To tembolj zavoljo tega, ker je potrebna največja enotnost vseh struktur in prizadevnost slehernega občana, če hočemo zastavljene planske naloge v celoti izpolniti. Kaže, da se je komite občinske konference ZK dobro zavedal, ko je sklenil, da komunisti odkrito pokažejo, kje so bistveni vzroki nastalih problemov, ki so v občini začeli razdvajati sile. Zato so na zadnji seji člani občinske konference stvarno ocenili samoupravne, ekonomske, socialne in politične razmere v občini. Zadržali pa so se še posebej na prekinitvi dela v velenjskem rudniku in delu rudarskega šolskega centra.

• Razprtije izkoriščajo protisamoupravne in antisocialistične sile

Na konferenci je Franjo Kljun, ki je vodil posebno komisijo, prebral obsežno in dokaj temeljito oceno o nekaterih aktualnih idejnopolitičnih, samoupravnih in družbenoekonomskih problemih sedanjega in bodočega razvoja Saleške doline. V tej oceni je na začetku ugotovljeno, da smo v občini v zadnjih nekaj letih dosegli izredno pomembne dosežke zlasti pri samoupravnem, družbenem in ekonomskem razvoju, pa tudi pri dvigu družbenega in osebnega standarda delovnih ljudi. Pomembni so tudi rezultati pri razvoju gospodarstva. Izdelali smo razvojni načrt za obdobje do leta 1975 in v njem dosledno načrtovali samoupravni, ekonomski, socialni in politični razvoj.

Ta dolgoročni načrt, ki ga je sprejela občinska skupščina, je prav tako plod dela in sklepov vseh družbenopolitičnih organizacij na čelu z Zvezo komunistov. Zato so za Zvezo komunistov nesprejemljiva subjektivna nasprotovanja ter prikriti in odkriti odpori, ki so bili ves čas prisotni. V oceni posebej opozarjajo, da smo naš program sprejeli na konferenci Zveze komunistov in je za vse komuniste obvezen. Še več. Komunisti so v preteklosti nešteto dokazali, da so jih ravno največje težave združile in mobilizirale. Zdaj pa smo se na boljšem, saj imamo

razvežano samoupravljanje in v njem sodeluje širok krog občanov. Če bi to dosledno izkoristili in občane povezali ter mobilizirali, ne bi bila nobena naloga prevelika. »Zal pa nesoglasja med nami, med komunisti, pa tudi nekomunisti (ki velikokrat zavestno razdirajo našo enotnost, komunisti pa jim nasedamo in s tem prevzemamo vso odgovornost nase), vnašajo nemir med delovne ljudi in občane Saleške doline«, je zapisano v oceni, ki jo je na konferenci prebral Franjo Kljun. »S tem se vnaša neenotnost med delovne ljudi in občane, vse do organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti. To pa krha našo enotnost in akcijsko pripravljenost za izvajanje postavljenih nalog ter zmanjšuje velike uspehe, ki smo jih dosegli.« Te razprtije izkoriščajo birokratske, tehnokratske, karistične in menažerske sile, tako v občini kot tudi izven nje.

• Sklepe soglasno sprejemamo — delati pa hočemo po svoje

V oceni je rečeno, da v velenjski občini dosegamo relativno enotnost pri samoupravnem dogovarjanju takrat, ko postavljamo skupne cilje. Na večje ali manjše ovire pa naletimo takoj pri izvajanju nalog in pri vsakodnevnih akcijah. Največkrat so to birokratske prepreke ali posamezni interesi. Odpori pa so se zlasti pojavili v dokaj čudnih izjavah, da so načrtovane zahteve prevelike in jih ne zmoremo. Ugovori so bili tudi na najrazličnejše predpisane dajatve s strani občine. Ti posamezniki, ki ugovarjajo, ne vedo, da občina sama ne rabi šol, cest, stanovanj, otroških vrtec, igrišč-bazenov, kulturnih domov in še mnogo drugega. »Vse to pa tvori družbeni standard«, je za pisano v oceni, »in za vse smo se demokratično dogovorili. Zato moramo v naših organizacijah združenega dela, pri nadaljnjem razvoju upoštevati občino kot zbir interesov občanov — samoupravljalcev. Nadaljni razvoj Saleške doline lahko programiramo le tako, da najprej ugotovimo, kaj bomo v določenem obdobju rabili in nato postavimo cilje in akcijo. Predvidevanja pa morajo biti realna, vendar ambiciozna kot smo smeli v tej dolini vedno delati.«

• Področje energetike je še posebej občutljivo

Zelo dobro je v oceni obdelano področje energetike, ki ni le velikega pome-

na za velenjsko občino, pač pa za vso Slovenijo in Jugoslavijo. Rečeno je, da moramo opredeliti položaj rudnikov in elektrarn. Še zlasti je pomembno, da se delavci rudnika in elektrarne tesneje povežejo, saj skoraj ves premog predelajo v električno energijo. Povezati se bodo morali tudi zaradi tega, da bo njihovo delo primerno vrednoteno in nagrajevano v skladu z načeli, da mora biti delo pod zemljo neprijetno višje plačano. Zlasti v diskusiji so opozorili, da se bo v Saleški dolini ustvarilo polovico potrebne električne energije in je zato nevzdržno mišljenje, da ustvarjeni dohodek ne sme ostati v velenjski občini.

• Komite mora pospešiti delo

V oceni so se konkretno dotaknili odgovornosti komiteja občinske konference ZK in političnega sekretarja. Takole piše: »Prav zaradi dogodkov v zvezi s prekinitvijo dela v rudniku ter tudi nekaterih prejšnjih problemov in odnosov (tu je mišljena zlasti lanska tako imenovana junijska seja, na kateri so se odgovor-

ni komunisti domenili, da bodo poslej nastopali enotno in povezano, op. pisca), nosi največjo politično odgovornost komite občinske konference in politični sekretar občinskega komiteja. Njuna odgovornost je, da nista uspela zgraditi avtoritete Zveze komunistov v Saleški dolini, tako da bi komunisti, zlasti oni na vodilnih delovnih mestih, dosledno spoštovali sklepe konference. Zlasti v tej mandatni dobi sta skušala delovati pomirjevalno, celo kompromisno, zavedajoč se, da so naši tovariši na vodilnih delovnih mestih zelo sposobni kreatorji in ustvarjalci vsak na svojem področju in na drugih družbenopolitičnih področjih. Politika komiteja in političnega sekretarja glede vodilnih kadrov, je bila v vsem času usmerjena v realno ocenjevanje okoliščin, v katerih so ti ljudje delali, in skušala razumeti ter razreševati življenjsko njihove probleme. Hkrati pa je politični sekretar vedno zahteval izpolnjevanje stališč in sklepov Zveze komunistov. Zlasti veliko naporov je bilo potrebnih pri reševanju samoupravnih, ekonomskih, socialnih in političnih problemov v Poljpu, tovarni usnja, klenparstvu vodovod Šoštanj, Oljki, Vegradu, izdelovalnici gumiranega papirja in še druge. Občinski komite je junija lani zadolžil političnega sekretarja in nekatere člane komiteja, da skličejo sestanek z vsemi najbolj odgovornimi komunisti v občini in skušajo odpraviti prisotna nesoglasja, ki so razdvajala posameznike in celo organizacije združenega dela oziroma njih z občino. Nekaj časa smo po-

nosno verjeli, da je bila to naša 29. seja, ki se sicer ni odločila, da mora kdo od tovarišev zapustiti odgovorno delovno mesto, temveč, da bodo strpni in složni realizirali politiko Zveze komunistov. Spoznali pa smo, kar je bilo povedano na zadnjih sejah komiteja, da temu ni tako, da so nasprotja v dolini še prisotna, da junijska seja ni bila kritična, samokritična in potemtakem dovolj partijsko iskrena.«

V razpravi so člani konference poudarili, da nikakor ne gre za vprašanje nezaupnice komiteju in političnemu sekretarju Franju Korunu. Po mnenju članov bi moral komite pospešiti delo in v nekaterih rešitvah spremeniti metodo dela. Komite bo moral ustvariti takšno izhodišče političnega dela, ki bo povežalo vse progresivne sile v občini. Politični sekretar Franjo Korun pa je povedal, da člani komiteja in on, ne bodo sami zmogli tolikšnega dela in velikih nalog, če organizacije in komunisti ne bodo organizirani in enotno delovali.

• Rudniški komunisti naj partijsko preverijo osebno odgovornost

Oceno vzrokov in dogodkov za prekinitve dela na rudniku in delu rudarskega šolskega centra, ki so jo izdelali komunisti velenjskega rudnika, so na zadnji seji konference ZKS razmeroma ugodno ocenili.

GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA PRED ZDRUŽITVIJO

Na območju koroške regije že precej časa tečejo priprave za združitev gozdarstva in lesne industrije, katerega cilj je doseči boljše vrednost proizvodnje na podlagi boljšega izkoriščanja surovin, delovnih priprav in kadrov.

Prvi koraki sodelovanja gozdnega gospodarstva in lesnoindustrijskega podjetja Slovenj Gradec segajo že nekaj let nazaj, ko so načrtovali hitrejši razvoj lesnopredelovalne industrije na območju regije. Z združitvijo naporov, kadrov in sredstev je v Otiškem vrhu zrastle tovarna ivernih plošč.

V obeh podjetjih se zavedajo, da je za dolgoročni napredek gospodarstva zelo pomembna dobro razvita lesna industrija. Le-ta pa se ne more uspešno razvijati brez trajno zagotovljenih in vedno večjih količin kakovostne surovine. Podjetji sta spoznali, da bi se lahko tudi vnaprej uspešno razvijali le z združenimi močmi. V ta namen so samoupravni organi Lesnoindustrijskega podjetja in Gozdnega gospodarstva imenovali komisijo, ki je pripravila program tesnejšega sodelovanja obeh podjetij.

Razvojni program do leta 1980 predvideva, da bo lesna industrija povečala obseg proizvodnje od 114 milijonov dinarjev v lanskem letu na 531 milijonov v letu

1977. Delež primarne lesne proizvodnje bo od dosedanjih 47 odstotkov padel na 11 odstotkov celotne proizvodnje. Ob koncu razvojnega obdobja pa bo že 89 odstotkov vse lesne predelave predstavljala končna proizvodnja. Za uresničitev takšnega programa potrebuje lesna industrija 133 milijonov dinarjev investicijskih sredstev. Pomen takšne razvojne politike pa je še v tem, ker omogoča zaposlitev dodatnih 322 delavcev.

Razvojni program Gozdnega gospodarstva pa predvideva, da bo znašala vrednost bioloških naložb povprečno na leto 5 milijonov tristo tisoč dinarjev, od tega polovico za družbeni in polovico za zasebni sektor. Gospodarske naložbe Gozdnega gospodarstva v višini 9 milijonov dinarjev povprečno na leto pa so namenjene za izgradnjo boljših cest ter za boljše tehnično opremljenost pri delu v gozdu.

Oba kolektiva sta pripravljena, da si bosta s pripojitvijo zagotovila večji finančni rezultat 11,500,000 dinarjev na leto predvsem

zato, ker se jima odpirajo večje možnosti za izkoriščanja tehničnih zmogljivosti, usklajevanje proizvodnje gozdnih sortimentov s potrebami tržišča, enotno organizacijo razvojnih in vseh drugih služb za potrebe združenega podjetja. Seveda pa tudi velike možnosti boljšee organizacije dela in racionalizacije investicijskih naložb. Vse to pa bo omogočilo hitrejšee vlaganje v razvoj obeh podjetij, povečanje osebnih dohodkov ter hitrejšee in vzajemno urejanje socialnoekonomskih problemov zasebnega sektorja.

Podjetji sta najprej razmišljali, da bi ustanovili takšno združeno podjetje, ki bi imelo skupne le nekatere službe. Ugotovili pa so, da bodo hitreje dosegli zastavljeni cilj, če bodo takoj ustanovili enotno delovno organizacijo. Pred kratkim sta podjetji ustanovili temeljne organizacije združenega dela. V tem mesecu bodo organizirali razpravo o samoupravnem sporazumu za ustanovitev enotnega združenega podjetja in dokončno oblikovali bistvene postavke sporazuma, ki bodo urejale položaj vsake temeljne organizacije ter skupaj gozdarstva in lesarstva v združenem podjetju. O spojitvi obeh podjetij v novo delovno organizacijo bodo odločali de-

Smatrajo, da je njihova ocena strokovno dobro izdelana, ko opredeljujejo zunanje in notranje vzroke za prekinitve dela. Ni pa partijsko kritična in samokritična, ker sploh ne obravnava in se ne spušča v obravnavanje odgovornosti posameznih komunistov, rudniškega komiteja, njegovega sekretarja, vseh aktivov Zveze komunistov na rudniku in v delu rudarskega šolskega centra. Menijo, da so nekateri komunisti na rudniku in delu rudarskega šolskega centra odgovorni za prekinitve. Zato so na seji občinske konference zahtevali, da komunisti na rudniku še dopolnijo svojo oceno in partijsko preverijo osebno odgovornost ter po potrebi sprejmejo ustrezne partijske posledice.

Šesta seja občinske konference ZKS Velenje je bila kritična. Odkrito, partijsko so člani spregovorili o nesoglasjih pri izvajanju dogovorjene enotne občinske politike. Dejali so, da je v velenjski občini dejansko tako močno razvito delavsko in družbeno samoupravljanje, da bi lahko ta postala za vzgled organizirane samouprave. Ta organiziranost pa je še vedno premalo učinkovita, ker je pri delu preveč forumskega načina reševanja in dogovarjanja. Preveliko krat se v občini dogovarjamo s prededniki delavskih svetov, funkcionarji družbenopolitičnih organizacij in direktorji. To pa slabši akcije, ker pripravljeno delovnih ljudi in občanov ne pride v dovoljnjši meri do izraza. Če po zadnji seji občinske konference ZKS ne bomo drugače delali in krenili naprej, bodo konfliktne situacije še prisotne. Ker hočemo v Saleški dolini končati s težavami, potem je najvažnejše, da znova začnemo enotno in ne razdvojeno delati. Takšnega načina dela pa smo bili že navajeni!

lavci obeh podjetij in kmetje-lastniki gozdov na zborih delavcev in kmetov lastnikov gozdov. Zatem bodo pristopili glasovanju o ustanovitvi združenega podjetja, tako da bi s 1. januarjem prihodnje leto v polni meri zaživele.

Glede na to, da so delovni ljudje v temeljni organizaciji združenega dela edini nosilci celotne družbene reprodukcije in je to njihova izvirna pravica, lahko del teh pravic prenesejo na organe upravljanja v TOZD in podjetja kot celote. Na organe upravljanja v TOZD bodo delovni ljudje prenesli tisti del pravice, ki jih ne bodo izvrševali na zborih, zadevajo pa njihova temeljna medsebojna razmerja v združenem delu. Na skupne organe upravljanja pa bodo prenesli tiste pravice in dolžnosti, ki se nanašajo na zadeve skupnega pomena in v interesu vseh temeljnih organizacij v okviru podjetja. Samoupravno organizacijsko strukturo podjetja bo določil samoupravni sporazum v združenju TOZD v novo podjetje. Osnutek samoupravnega sporazuma predvideva za urejanje zadev, ki so skupnega pomena za delavce in kmete lastnikov gozdov skupno sveta delavskega sveta in sveta kmetov lastnikov gozdov, za urejanje skupnih zadev kmetov lastnikov gozdov, za urejanje skupnih zadev delavcev pa delavski svet. Poleg tega bo podjetje imelo tudi kolektivne in izvršilne organe.

1 — Kdo ste? Kaj išče-te tu? Kdo vas je po-slal? Za koga delate? Kako vam je ime? Ali ste vi z vzhodne obale — je zaslišala Ava surov glas ter hkrati začutila neznosne bolečine v levi roki, za katero jo je pri-jel nepoznani možki. Presenečena se je zau-stavila in ga pogledala.

Bil je za celo glavo višji od nje. Zagledala je veliko glavo, debele ustnice in drobne oči. Glava se mu je na vratu malo štrlevala. Brado je imel štrlečo in izdajala je tip pravega kriminal-ca.

To se je zgodilo na končnem nabrežju veli-ke newyorške luke ne-kega predvečera, prav na veliki nacionalni praznik, ko je bil ta del pristanišča popolnoma miren. Na morju je bilo videti le nekaj usidranih ladij, ljudje so pa bili doma in si nabirali mo-či za naslednje dni. Ta-ko je bila sama na tem

2 prostoru s tem kriminal-cem. To je vedela takoj, ko ga je zagledala, mi-mo ostalega je spoznala, da spada mož v to vrsto ljudi tudi po načinu ob-lačenja...

— Morda je prav to rešitev, ki jo iščem, je pomislila. To ji je vtilo nove upe in odgnalo bo-jazen. Morda leži v tem rešitev uganke, skrivno-sti, ker me je on moral opaziti že prej, kar je bilo pravzaprav vidno tudi iz njegovih vprašanj. Glas je pa imel po-časen in strog.

Kljub temu je komaj zadušila v sebi strah in trepetanje. Toda pred njim je želela to vseka-kor skriti. Zato se je tu-di obrnila proti njemu in poskušala iztrgati ro-ko iz njegovih pesti. Glavo je malo vzdignila in zavpila:

— Pusti me, falot!

Njegov obraz se je za-tem zmračil. Roka jo je

še bolj zbolela, nato pa se je ta spačen obraz i-ronično nasmejal:

— Ha, ha, se je na-smehnil. Pogledaj jo no, saj si še nesramna! To-da počakaj, deklica, kmalu boš postala volj-na kot jagjenček. Moj avto je za oglom. dovoli mi, da te spremim...

Začel jo je vleči proti voglu, ona pa se mu je upirala. Dojela je, da i-ma opravka z nevarnim banditom in da na kaj takega ni mislila. Če-prav se je še tako trudi-la, je vedela, da črte nje-nega obraza izdajajo strah, da se zelo boji. Lahko jo odpelje nekam, od koder se ne bo nikoli več vrnila. Da bi vsaj us-pela, da bi vsaj dosegla cilj, tedaj niti ne bi bila žalostna, pa naj bi jo čakalo kar koli že. Toda, takole na samem začet-ku?! Ali je za to kakšno opravičilo, ali ima to kakšno korist? Ničesar!

3 Pred očmi se ji je po-javila slika; podoba ne-kega moškega, v ušesih pa so ji zvenele njego-ve besede:

— Ti si prešibka, Ava, da bi se lahko spoprije-la z njimi. Če mi ne do-voliš, da bi jaz obraču-nal z njimi, mi vsaj do-voli, da ti pomagam...

— Ah ne, Tom. Pro-sim te, pusti mi proste roke vsaj za sedaj. To moram rešiti sama, se je spominjala svojega od-govora Ava, ki ji je zve-nel glas sedaj povsem drugače kot takrat, ko je te besede izgovorila.

Ta falot pa jo vleče, ona se mu upira, toda vse je zaman. Ze sta pri-spela skoraj do ogla, kjer ga čaka avtomobil. Morda je tam še kdo. Ko jo bodo stlačili v av-tomobil, tedaj bo v nji-hovih rokah še veliko bolj kot prej in ne bo možnosti, da bi se reši-la.

Ali naj zavpije, ali naj kliče na pomoč? Morda

OBRAČUN

4 je kje kakšen paznik, morda bi njegova bliži-na odgnala tega falota. Desno, na ograji, je opa-zila nekakšna majhna vratca. Neka deska na ograji je bila zlomljena. Morda bi tu lahko z majhnimi praskami zle-zla skozi. On tega ne bi mogel. In tudi če bi pre-skočil ograjo, bi imela dovolj časa, da se nekje skrije in počaka pomoč. Tako pa ji je ostalo le nepomembno upiranje. Ze vnaprej je vedela, da ne bo ničesar dosegla. Toda kljub temu se mu je upirala in hotela iz-vleči roko iz njegovih pesti.

Odprla se ji je ročna torbica in njena vsebi-na je zletela po tleh. Falot, ki jo je vlekel, se ni niti za trenutek ustavil. Tudi sam je dobro pre-cenil situacijo, vedoč, da je vsaka izgubljena se-kunda lahko usodna. Morda bi tudi pustil vsebino njene torbice na nabrežju, čeprav je bilo

to dokaj nevarno. Poli-cija bi našla njene do-kumente, iskali bi jo, misleč, da se je izgubila, in tako bi nastala pov-sem nepotrebna hajka za njo, ki bi pa lahko povzročila nezaželjene stvari tudi zanj. Jasno, da bi ga šef zaradi tega najmanj dobro oštel. To-da, da bi se zadrževal tu s takšnole »ptičko«, kot jo je krstil, ni bilo niti najmanj zaželjeno. Či bi mu ušla, bi to lahko i-melo neprijetne posledice zanj. Zato jo je še močnejše stisnil in bil pripravljen, da jo tudi odnese do avtomobila, če bi se mu upirala. Ravno ji je hotel zama-šiti usta, ko je zagledal na tleh delček papirja, ki je padel iz torbice. Ta papirček z neravnimi ro-bovi je padel počasi. In ravno ta papirček, na eni strani rumen in z nekaj črkami, je zbudil njegovo in njeno pozor-nost.

Oba sta naenkrat ob-stala neodločena in gle-dala v ta papirček. Kot da bi šlo za neko nepre-čenljivo vrednost. In ta-ko sta oba presenečena izgubila dragocene se-kunde. Začutila je, da je stisk njegovih pesti po-pustil in sklonila se je, da bi hitro pobrala pa-pir. Po njegovih začude-nih očeh pa je bilo vide-ti, da si želi prisvojiti ta rumeni papir tudi on. Hotel se je skloniti, da bi ga pobral.

Njo ostali del vsebine torbice niti ni zanimal. Ni ji bilo žal niti za do-kumente, niti za nekaj deset dolarjev, ki jih je nosila s seboj. Edino ta majhen rumeni listek, ki se je počasi vrtel v zraku, je bil zanj drago-cen.

Opazila je tudi pogled njegovih oči. Naen-krat je ni bilo več strah. Nasmehnila se je. Ka-kor, da je pozabila na položaj, v katerem je bila, kakor da je poza-

bila na veliko, na smrt-tno nevarnost. Umaknila se je nazaj in s presene-čenimi očmi pogledala razbojnika.

— Ali poznaš ta pa-pirček? — ga je ne-sramno vprašala ter ga vprašujoče opazovala, pričakujoč odgovor, ki ga je že imela za pritr-dilnega. Razbojnik je molčal, na njenem licu se je pa pokazala jeza in trpijenje. Njen obraz je naenkrat kazal izredno odločnost, nekakšno moč, ki je doslej ni občutila, in morda tudi — sreča v nesreči.

Toda on se je hitro znašel.

— Pokazal ti bom, ka-ko...

In tedaj se je zgodilo tisto, kar nista pričako-vala ne on ne ona. Vzdignil je že roko, da bi jo udaril. Misli-la je, da je izgubljena. Nad glavo je videla težko pest razbojnika, v obeh pa se mu je bliskala mo-rilska strast.

DALJE PRIHODNJC

Tri tisoč kilometrov po Jugoslaviji

Zanimivo je tudi to, da v vsgh lokalih in tudi v slašči-čarni ljudje ne kadijo. Za ka-jenje je ulica ali pa kavarna. Tu bi jih lahko mirno posne-mali.

Ne pozabite: Sarajevo je bil povod za prvo svetovno vojno! Tu je ob reki Miljacki Gavri-lo Princip ubil prestolonasled-nika Ferdinanda. Po Principu se i-menuje tudi most.

Iz Sarajeva smo se odpravili preko Kiseljaka proti Zenici. Močan promet nas je oviral, da nismo mogli hitro potovati. Čim smo pa zapustili odcep proti Zenici se je promet ob-čutno zmanjšal. Ves promet pač gravitira v industrijski bazen Zenice.

Mimo Viteza, kjer je vojna industrija, smo malo pred Travnikom, zavili v Novi Tra-vnik. To je delavsko naselje sta-rega Travnika. Mesto je nastalo po vojni. Kulturni dom, ki-no, zdravstveni dom, lepi sta-novanjski bloki, olimpijski ba-zen in mnogo trgovin, a po-sebno tepe in široke ulice z mnogo zelenila pričajo, da so se arhitekti trudili, da bi na-pravili sodobno naselje.

Ob vходу v Novi Tratinik pi-še, da nas pozdravlja mesto mladih. Mesto, ki leži na bli-vših močvirjih in je v zadnjih poveljnih letih narastlo na bli-zu osem tisoč prebivalcev, sa-mih mladih delavskih družin.

V nekaterih pogledih je po-dobno Velenju, vendar človek pogreša cvetja, individualnih hiš in še marsikaj, da ne bi delovalo tako hladno. V pri-merjavi z drugimi naselji pa je vsekakor velik napredek v tem predelu.

Stari Travnik je ob zlatonos-ni reki Lašvi bil dvesto let se-dež turškega vezirja. To se mestu pozna. Je privlačno, o-rientalško. Ni čudno, da je naš nobelovec Andrič bil zaljubljen

VLADO VALENČAK

v Travnik. Od tu je črpal ma-terial za svojo »Travniško kro-niko«. Tu je grobnica vezirjev kar sredi mesta, znamenita travniška trdnjava in množi-vo starih turških zgradb.

Ima tudi lep hotel s snack barom. Ob vходу v hotel stoji nagačen medved, ki so ga lovci ustrelili v bližnjih bosanskih gozdovih.

Iz Travnika smo se peljali preko Donjega Vakufa še ved-no po odlični cesti proti Jajcu, rojstnem kraju naše republike. Ko smo se vozili ob Vrbasu proti Jajcu smo se spomnili na partizane. Ni naključje, da je bil ta predel prava domovina partizanov. Divji, gozdnati in

neprehodni tereni. Sovražnik jim tu ni mogel do živoga.

Jajce na Vrbasu s krasnimi slapovi je bilo prestolnica bo-sanskih kraljev. Mesto je zraslo na sotočju Plive in Vrbasa.

Med drugo svetovno vojno so partizani trikrat zavzeli Jajce. Bilo je sedež Vrhovnega po-veljstva in vojaških tujih mi-sij. Na II. zasedanju AVNOJ 29. novembra 1943 so bili dolo-čeni in sprejeti temeljni naše državne ureditve. Nekdanja

šola na Plivi, kjer je bilo za-sedanje je sedaj Muzej II. za-sedanja AVNOJ. Muzej smo si podrobno ogledali. Poln je fo-tokopij dokumentov zasedanja in fotografij iz teh časov.

Človek se dobro počuti v tej sredini, kjer se je odločala u-soda naših narodov. Posebno sedaj, ko so od tistih časov mi-nula že desetletja, ki so v pra-ksi pokazala in potrdila pra-vilnost takratnih odločitev.

Samo mesto Jajce je pravo orientalsko gnezdece visoko v skalah. Stisnjene ulice, mnogo starih turških hiš, frančiškanski samostan in še mnogo za-nimivosti. Za turiste je prava atrakcija pokrajinsko in zgo-

Opravičili bodo zaupanje ZK

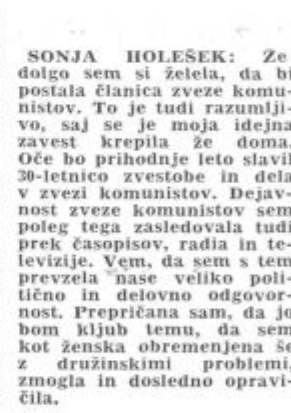
Na velenjskem rudniku so sprejeli v zvezo komunistov 35 novih članov. Tako je zdaj v tem kolektivu 441 komu-nistov. Na svečanosti, ki je bila ob tej priložnosti v skup-ščinski dvorani, je novosprejete komuniste, med kateri-mi je bilo precej starejših tovarišev, pozdravil sekretar rudniške organizacije Ivan Drev. Kot spomin na ta slo-vesen dogodek pa so vsem poklonili knjižna darila. Pet izmed njih smo povprašali, zakaj so se odločili, da postane član te vodilne družbenopolitične sile delavskega razreda in če mislijo, da se bo s tem za njih kaj spre-menilo.

STOJAN STANKOVIČ:

Ze pri vojakih sem bil član zveze komunistov. Ko sem prišel iz vojske, mi je bilo delo v organizaciji onemo-gočeno zaradi tega, ker ni-sem imel stalne zaposlitve. Nenehno sem se selil. En-krat sem delal v enem, drugič v drugem kraju. Potem sem prišel v Velenje — to je bilo leta 1969 — in dobil stalno službo. Mislim, da sem na delu marljiv, do drugih tovariški in predla-gali so me za sprejem. To me je prijetno presenetilo in razveselilo. Zdjaj bom imel več možnosti za sode-lovanje v samoupravnih or-ganah našega kolektiva, spoznavati težave in pomagati, da bomo dane naloge čimbolj dosledno izpolnje-vali. Prepričan sem, da bo-mo dano zaupanje po svo-jih možnostih čimbolje o-pravičili.

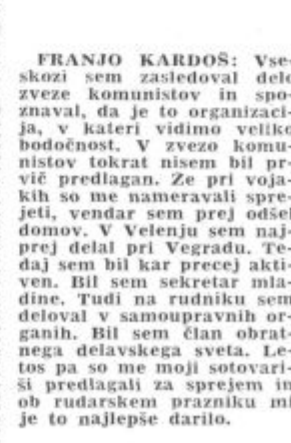
BRANKO JUGOVIČ: V Velenju sem že 6 let, na rudniku pa sem šele dve leti. Tudi mene so drugi predlagali za sprejem, če-prav je bila moja dolgolet-na želja, da bi čimveč politično delal, da bi čimbolj spoznal delavsko samo-upravljanje in tudi sam pripomogel k njegovi krepi-tvi. Kot komunist bom mor-al biti vzgled drugim. Mi-slim, da to ne bo težko, saj sem se zavestno odločil, za-vedajoč se, da so prav komunisti tista sila, ki so bili sposobni premagati še tako težke družbene probleme.

SONJA HOLEŠEK: Ze dolgo sem si želela, da bi postala članica zveze komu-nistov. To je tudi razumlji-vo, saj se je moja idejna zavest krepila že doma. Oče bo prihodnje leto slavil 30-letnico zvestobe in dela v zvezi komunistov. Dejav-nost zveze komunistov sem poleg tega zasledovala tudi prek časopisov, radia in te-levizije. Vem, da sem s tem prevzela naše veliko poli-tično in delovno odgovor-nost. Prepričana sam, da jo bom kljub temu, da sem kot ženska obremenjena še z družinskimi problemi, zmogla in dosledno opravi-čila.

EMIL SALMIĆ: V Zvezo komunistov sem se želel vključiti že v srednji šoli, vendar sem se počutil ta-krat še premladega. Sklenil sem, da bom najprej končal šolo in z delom dokazal, da si zaslužim članstvo v tej organizaciji. Doslej član kakšnega somoupravnega organa nisem bil, pa tudi politično nisem bil aktiven. Zdjaj ho seveda drugače. Tudi sam bom prispeval k temu, da homo pismo pred-sednika Tita in izvršnega biroja čimbolj dosledno u-resničevali. Prepričan sem, da se bodo vrste komuni-stov v naši organizaciji še okrepile, saj je pri nas ve-liko mladih.

FRANJO KARDOŠ: Vse-skozi sem zasledoval delo zveze komunistov in spo-znaval, da je to organizaci-ja, v kateri vidimo veliko bodočnost. V zvezo komu-nistov tokrat nisem bil prvič predlagan. Ze pri voja-kih so me nameravali spre-jeti, vendar sem prej odšel domov. V Velenju sem naj-prej delal pri Vegradu. Te-daj sem bil kar precej akti-ven. Bil sem sekretar mla-dine. Tudi na rudniku sem deloval v samoupravnih or-ganah. Bil sem član obrat-nega delavskega sveta. Le-tos pa so me moji sotovari-ši predlagali za sprejem in ob rudarskem prazniku mi je to najlepše darilo.

KONEC

Foitova zbirka v gradu

Pred dvema leti so v velenjski knjižnici razstavili majhen del obsežne zbirke češkega profesorja Františka Foita. • To je bogata in svojevrstna zbirka umetnosti afriških ljudstev. • Vendar pa razstavní prostor v knjižnici ni bil dovolj velik za tako obsežno Foitovo zbirko. • Zato so za zbirko našli večje prostore v velenjskem gradu. • Prejšnji teden so Foitovo zbirko odprli in je zdaj na ogled.

Kako je pravzaprav prišla tako pomembna in bogata zbirka iz Afrike v Velenje?

Dr. Boris Kuhar, direktor slovenskega etnografskega muzeja, je pred petimi leti srečal prof. Františka Foita v Nairobiju v Keniji. Takrat je bil dr. Kuhar na raziskovalnem delu in ga je na češkega profesorja opozoril naš ambasador Ivo Pelicon, ki je povedal, da ima prof. Foit veliko zbirko črnske umetnosti in je dober prijatelj Jugoslavije. Z dr. Kuharjem sta se spoznala in se začela dogovarjati o možnostih, da bi prof. Foit prišel v Jugoslavijo ter pripeljal svojo zbirko. Zbirko so pripeljali v Slovenijo, po prizadevanjih slikarja Jožeta Horvata-Jakija, generalnega direktorja Gorenja Ivana Atelška in predsednika velenjske občine Nestla Zganca, pa končno v Velenje. Tako je mlado mesto dobilo veliko kulturno znamenitost. V teh dveh nepopolnih letih, odkar je Foitova zbirka v Velenju, se je črnska umetnost že povežala z Velenjem. Ime Foit in afriška zbirka sta Velenje še bolj ponesla v svet.

• BOGATA ČRNSKA UMETNOST V VELENJU

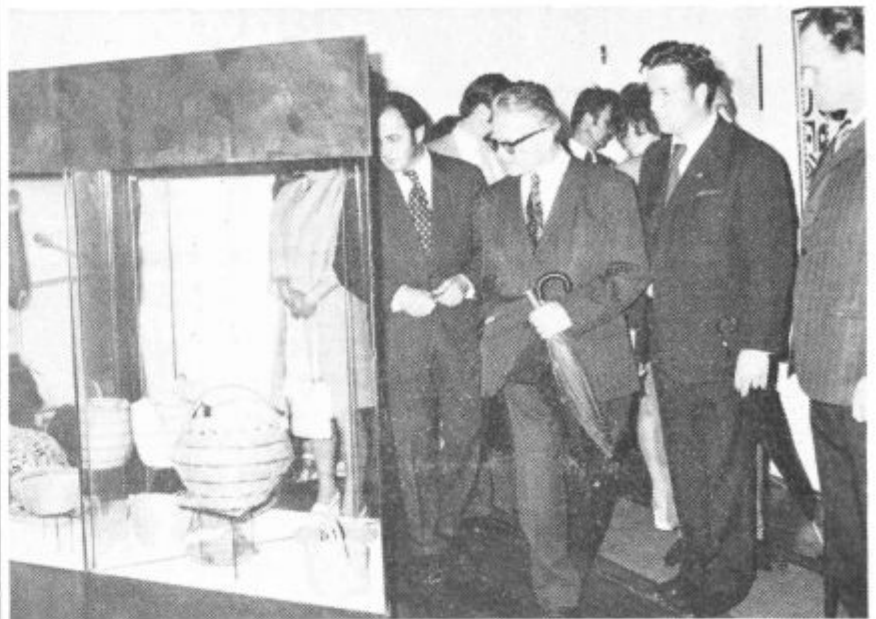
Za zbirko pa je prišel v Velenje s svojo ženo tudi František Foit. Začel si je urejevati nov dom, urediti pa si je na-

meraval tudi kiparski atelje, ker je v Velenju in okolici videl dosti zanimivosti za umetniška ustvarjanja. Pri nas v Velenju pa je živel le kratek čas. Komaj nekaj tednov predno so v knjižnici uredili in razstavili del črnske umetnosti, je prof. František Foit tragično umrl za posledicami prometne nesreče, ki se je zgodila v Arji vasi. Velenjčani smo se s težkim srcem ločili od pokojnega češkega profesorja in se obenem zavezali, da bomo njegovo zbirko skrbno hranili ter poskrbeli, da bo zaslovela tudi izven naših meja. V muzeju na gradu je zdaj razstavljenih 250 predmetov iz zbirke Foit. Obiskovalcu je pri ogledu dana možnost, da se seznaní z življenjem Afričanov in bogato črnsko umetnostjo. Tako se lahko v Velenju na svoj zgovoren način seznanimo z Afriko, ki jo sicer zelo slabo poznamo.

Najbolje se bomo z osebnostjo prof. Františka Foita in vrednostjo njegove zbirke, ki je sedaj v Velenju, seznanili, če zapišemo besede, ki jih je dr. Boris Kuhar povedal na otvoritvi zbirke v soboto, 30. junija letos.

— Profesor Foit je bil svojevrstna osebnost. Bil je akademski kipar, rojen leta 1900 v Taboru na Češkem. Umrl je 31. avgusta 1971. Kiparstvo je študiral v Pragi, Dresdenu, na Dunaju, v Parizu in pri Meštroviću v

Zagrebu. Že leta 1931 se je odpravil po nalogu Karlove univerze prvič v Afriko. Poučeval je tradicionalno afriško umetnost, izdelal pa je tudi antropološke plastike ljudi iz posameznih afriških plemen. Takrat je obiskal Egipt, Sudan, Kongo, Kenijo, Tanzanijo, Rodezijo in Južno Afriko. Dve leti je bil na poti. Na svoje drugo potovanje pa se je odpravil skupaj z ženo leta 1947. Takrat ga je ponovno pritegnila Afrika. To je bila dolga, naporna pot prek Balearov v Alžir in čez Saharo. Z ženo sta potovala v mali Tatri. Pot ju je vodila do Nigra v Nigerijo in Čad ter naprej v današnjo Centralnoafriško republiko, vse do velikih pragozdov, kjer se je srečal s Pigmejci, zatem pa naprej po rekah do Stanleyville v Kongu. Tu je tudi izklesal kip angleškemu raziskovalcu Stanleyju, ki stoji še danes. Takratni Kongo s številnimi plemeni, bogato črnsko tradicionalno umetnostjo, je bil za prof. Foita izredno privlačen. Med Pigmejci ob reki Ituri je odkril pravo gledališče malih lesenih lutk. To je svojevrstna zanimivost in gledališče ga je zaradi tega zavzelo. Temeljito ga je raziskal in tudi pripravil razpravo o lutkovnem gledališču v Afriki. Zbirka lesenih lutk je razstavljena v velenjskem muzeju in je svojevrstna umetnost, saj se z njo ne morejo perva-

V zasteklenih vitrinah so razstavljeni predmeti črnske umetnosti

liti niti največji evropski muzeji. Prof. Foit pa je z odkritjem svojega gledališča z lesenimi lutkami tako dokazal, da imajo tudi najbolj primitivna plemena svojo dramatiko, svoje gledališče. Nekaj lutk, ki so razstavljene v Velenju, je izvirnih, druge pa so verne rekonstrukcije, ki jih je izrezal sam prof. Foit. In še zanimivost: osnovno načelo gledališča lesenih lutk iz Konga je neke vrste pantomimična opera. Vse to pa je tudi Foit posnel na magnetofonski trak.

• F. FOIT VZGOJITELJ IN UČITELJ V AFRIKI

Alberstville na področju plemena Bakonga, Leopoldville, današnja Kinshasa, to so bile nadaljnje postaje na poti prof. Foita. Tu je raziskoval in ustvarjal vse dokler ga niso odpeljali v konfinacijo 2 tisoč kilometrov iz Leopoldville v pragozd. Z ženo so ju namreč obtožili, da sta hotela v Kongu zanečiti revolucijo. Postala sta sovražnika države številna ena. Ves svet je takrat poročal o zakoncih Foit. Zaradi tega sta imela težave tudi v drugih deželah Afrike. Povsod se je za njima vlekla tožba. Šele leta 1952 sta dobila dovoljenje za bivanje v Tanganjiki, današnji Tanzaniji. Leta 1960 sta se naselila v Nairobiju v Keniji. František Foit je tu delal kot kipar, zatem pa je bil profesor vodja oddelka za umetnost na Keniatovem učiteljskišću. Vzgajal je mlade kenijske učitelje, kako je treba vrednotiti bogato izročilo njihove lastne tradicionalne umetnosti. Učil jih je, kako naj to umetnost prenašajo v sodobno umetnost. Tudi sam je bil izredno dober poznavalec afriškega ornamenta, ki ga je umel odlično prenašati v sodobno umetnost, predvsem v tekstilne vzorce, pa tudi v leseno dekoracijo. Vse to lahko vidimo tudi v muzeju v Velenju.

František Foit se je v Afriki uveljavil kot ki-

par. Svoje samostojne razstave je imel od Kaira prek Kinshase, Dar es Saalama pa tja do Johannesburga. V Afriki je naredil več pomembnih spomenikov, predvsem v raznih prestolnicah. Delal je tudi kip predsednika Keniate. Nedodelan model je še prinesel s seboj v Jugoslavijo, da bi ga dokončal v Velenju. Za to ni imel več časa. In tak je ostal kot spomin na neutrudnega snovalca, akademskega kiparja, profesorja Foita, umetnika, ki je ustvarjal v lesu, kamnu, keramiki in kovini.

• FOITOVA ZBIRKA JE NAJPOPOLNEJŠA

Foitova zbirka tradicionalne afriške umetnosti ima nedvomno veliko vrednost ne samo pri nas v Jugoslaviji, kjer je prav gotovo enkratna, pač pa tudi v Evropi, saj ni nikjer tako popolne, bogate zbirke afriških mask kot je sedaj v Velenju. Zelo veliko je v zbirki mask, ki dajo zanimiv prerez v svet črnskih tradicionalnih mask. Te so bile pri mnogih plemenih Afrike še vse do včeraj, ponekod so še danes, izredno pomembne v religioznem in socialnem življenju Afričanov. V zbirki so maske, večina je izvirnih, druge so kopije izvirnih, ki jih je izdelal prof. Foit. Preko mask so zastopana plemena kot so Makonde, Kikuiji, Giriam, Luo, Duruma, Suk iz vzhodne Afrike, Warega, Balega, Baluba, Wabembe, Babuje, Kifwebe, Bosongo, Azande, Bateke iz centralne Afrike, Bamende, Ashanti in Baule iz zahodne Afrike. V zbirki so vse tri oblike afriških mask: obrazne, naglavne in plemenske. To so ritualne maske, ki so jih uporabljala plemena v kultu mrtvih, v šegah, ki so povezane z rodovitnostjo polja, pri čaranju lovske in ribiške sreče, predvsem pa še pri takolimenovanih iniciacijskih obredih. V zbirki so še maske tajnih družb ali pa maske, ki so jih uporabljali pri daritvah in drugih priložnostih, ko so

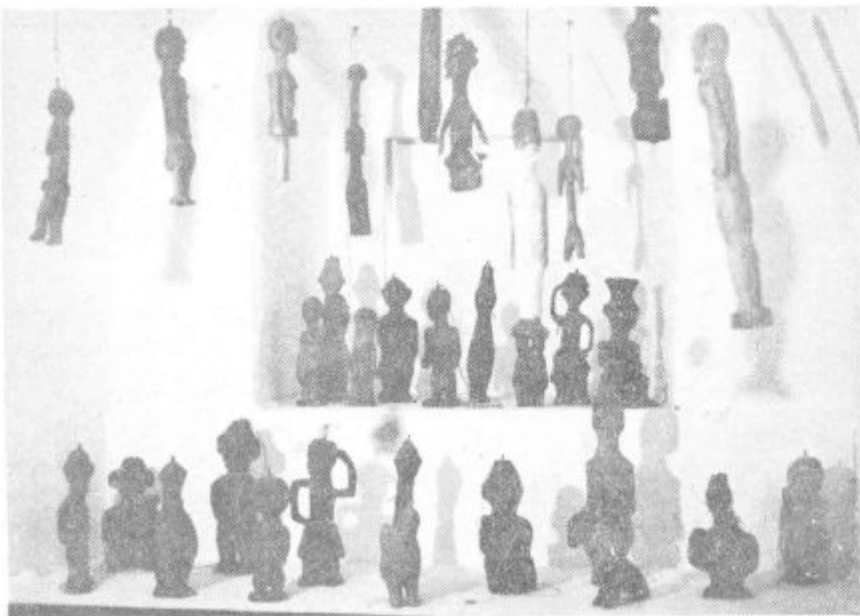
si želeli zagotoviti naklonjenost duhov, predvsem pa še duhov svojih prednikov. Danes nam te pričajo o veliki tradiciji stare afriške umetnosti in zares na samosvoj način govorijo o Afriki in njenih prebivalcih.

Še ena posebnost je v Foitovi zbirki v velenjskem muzeju. To so kigangi, skrivnostni totemi plemena Giriam z obal Indijskega oceana. Plemena Giriam jih uporabljajo v kultu umrlih in preko teh totemov, ki jih skrijejo zunaj naselij, vzdržujejo stik z duhovi umrlih prednikov. Te kigange karakterizira plastična obdelava, polna simbolike in živopisan geometrični ornament. Prav zaradi tega so totemi zainteresirali prof. Foita, ki je ornament z njih izvorno prenašal v sodobno uporabno afriško umetnost. Tudi to je moč videti na razstavi v Velenju.

• PREGLEDNO IN DOMISELNO RAZSTAVljena ZBIRKA

Foitovo zbirko črnske umetnosti so v muzeju, ki je v velenjskem gradu, domiselno in pregledno uredili. Predmeti so razstavljeni v zasteklenih vitrinah in opremljeni z napismi, na katerih so le najnunejši podatki. Ko obiskovalec stopi v prvo sobano, je ta v temi. Iz zvočnikov pa zasliši ženski glas, ki razlaga življenjsko pot Františka Foita. Zatem se osvetli prva vitrina in razlagalka tolmači razstavljen predmete, ostale vitrine pa niso osvetljene. Tako se ponavlja osvetljevanje in razlaga vse do zadnjega predmeta, ki je v muzeju razstavljen iz zbirke Foit. V posebni, precej velik sobi, pa so razstavljene številne makete, leseni kipi, lončeni in drugi umetniški predmeti, ki jih je izdelal kipar František Foit. S tem je obiskovalcu dana priložnost, da se lahko celovito seznaní še s samim zbiralcem zbirke črnske umetnosti, ki je razstavljen v Velenju.

Lj. Naraks

Prof. Foit je odkril med Pigmejci ob reki Ituri pravo gledališče malih lesenih lutk. Ta svojevrstna zanimivost je razstavljena v velenjskem muzeju. Nekaj razstavljenih lutk je izvirnih, druge pa so verne rekonstrukcije

dolgo pot, jih starši v posebno šolo, ki je še bolj oddaljena, preprosto ne dajo. In da otrok ne bi ostal doma, ga vzamemo v redno šolo, kjer pa seveda ne more slediti pouku tako kot ostali in redkokdaj naredi več kot pet razredov. Vseh otrok, ki bi morali obiskovati posebno šolo je na našem območju 26, samo dvanajst pa jih hodi v Slovenj Gradec.

Veliko je problemov in težav, vendar se tudi to lahko z malo dobre volje uredi. Vendar pa je mnogo bolj potrebna dobra volja tistih, ki lahko pomagajo. Tako smo po dolgem in počez prekižali Mislinjo in razgrnili njene dobre in slabe strani. Tudi ogledali smo si jo dobro, čeprav se je nad njo spuščala megla. Ni nam žal, da smo se v Mislinji ogledali. Tako smo zvedeli veliko novega, zvedeli, kako živijo tu ljudje in s čim se ukvarjajo, pa tudi o problemih, ki jih nikjer ni malo in so si vsi tako zelo podobni.

Ko smo prisopihali na vrh klanca, ki se vleče, kakor vijugasta kača, nas je pozdravila prva hiša na vrhu, ki naznanja, da smo prišli v Mislinjo. Mislinja je stisnjena med hribi in hiše se šopirijo samo na vsaki strani ceste. Vse je na kupu, tako da ima človek občutek, da se nameravajo s svojo strnjeno boriti proti neznanim nevarnostim, ki bi jim lahko grozila. Peljali smo se še malo naprej, iz centra Mislinje in zavili proti lepi novi šoli.

Tam smo, kot da bi se bili zmenili, dobili vse tiste, ki vedo »skoraj« vse, kar se dogaja v Mislinji. Našli smo ravnatelja šole Mirka Grešovnika, tajnika krajevne skupnosti Oto Vončina, načelnika Partizana Mira Bruša in predsednika krajevnega odbora SZDL Tona Gašperja. Tako smo se morali samo še odločiti, da se bomo vsedli za mizo in začeli pogovor o krajevnih dogodkih.

Najprej smo bili seznanjeni, da ima Mislinja z okoli 4400 prebivalcev, da nima industrije in bi ji lahko pomagala za razvoj samo gospodarstvo in turizem. Nato pa smo nadaljevali pogovor o njihovih težavah in problemih, uspehih in s čim vse se v Mislinji ukvarjajo.

TONE GAŠPER, predsednik Krajevnega odbora SZDL

Predsednik krajevnega odbora SZDL Tone Gašper je začel razpredati misli o družbenopolitičnem delovanju in seveda tudi o kulturi. »Pri nas smo v družbenopolitično delovanje vključeni vsi in tudi vsi delamo. Res, da nekateri bolj aktivno, drugi manj. Velikokrat smo deležni tudi kritike, ki pa ni vedno uместna. Prav tako naletimo na nerazumevanje, ki prav tako véasih človeka zaboli, sploh še, če dela in se trudi v prid kraja in njegovih prebivalcev. Lani smo imeli največ dela okoli obeh referendumov, letos pa nas čakajo razprave o novi ustavi. Največji problem, ki nas tare, je predvsem ta, ki zadeva krajevno skupnost. Pri nas smo tudi naredili novo igrišče, ki je bilo že potrebno in otvorili smo cesto Sentilj-Mislinja. Kulturno življenje izhaja iz šole. Imamo kulturno društvo Svoboda, v katerem je tudi amaterska igralska skupina. Ta skupina je lani uprizorila Miklovo Zalo in Zupanovo Micko in tudi letos aktivno dela. Letos smo tudi ustanovili že dolgo želeni moški pevski zbor in je imel v tem kratkem obdobju delovanja dva nastopa, na tretjega pa se priprav-

lja. Kulturna skupnost nam za dejavnost da okoli 5.000 dinarjev, medtem ko za vzdrževanje kulturnega doma skrbimo z lastnimi sredstvi. Te pa si priskrbimo s predstavami, ki jih predvajamo. Osnovni problem našega kraja pa je izseljevanje ljudi, čeprav pri nas ni industrije, je Mislinja delavsko naselje in tako hodijo ljudje ven, v druge kraje. To se pravi, da je okoli 70 odstotkov vsega prebivalstva zaposleno drugod. Kar pa zadeva razvoj turizma pri nas, je glavni pogoj ureditev kraja. Tu pa so spet problem finančna sredstva.«

Tok pripovedovanja predsednika krajevnega odbora SZDL je povzel kar naprej tajnik krajevne skupnosti Oto Vončina, ki je poleg stvari, katere je povedal Tone Gašper, navedel še dve stvari, ki jih trenutno najbolj tareta. »Naša največja skrb je urejanje cest. Začetna vsota denarja, ki smo ga zbrali za urejanje cest, je bila okoli 16 starih milijonov, poleg letih pa je največji delež prispevalo gozdno podjetje. Drugi problem je kanalizacija. Sedaj je delno urejena le v šoli, ambulanti in v nekaterih blokih. Prav tako je eden izmed perečih problemov tudi telovadnica, ki jo pri nas nujno potrebujemo. Sicer je upoštevana v programu in naj bi bila zgrajena leta 1975, vendar pa je tu spet ovira in to finančna sredstva. Takšna telovadnica bi namreč sedaj stala okoli 200 starih milijonov, koliko pa se bo ta vsota povečala do leta 1975, pa je težko reči.«

Ko se je naš pogovor vrtil ravno koli telovadnice, ki je v Mislinji potrebna, je besedo povzel Miro Bruš, načelnik Partizana.

OTO VONČINA, tajnik Krajevne skupnosti

»Naše športno društvo obstaja dvanajst let. Predsednik društva je dr. Stane Stoporko. Stane Stoporko je obenem tudi eden izmed najzaslužnejših, da naše društvo tako dobro dela in da ima danes veliko kvalitetnega kadra. Ena izmed izredno velikih in pa tudi uspešnih sekcij je mali nogomet. Mali nogomet igra 22 ekip in je vključenih okoli 300 igralcev. Pravzaprav sodeluje v tem športu vsa

občina. V eni sezoni pa odigrajo 330 tekem. Sodelujemo tudi na občinskih igrah. Odbojarska ekipa se je že drugič uvrstila v prvo slo-

MIRO BRUŠ, načelnik TVD Partizan

vensko ligo. Ta ekipa, ki je izredno mlada, saj so njeni člani stari največ do 19 let, je zrastle tu, v Mislinji. Mislinjski pionirji-odbojkaši so bili že večkrat slovenski prvaki, mladinci pa so bili letos četrti. Prav tako ima naše društvo precej atletov in to dobrih atletov. Vendar, ker nimamo pogojev za trening, so mnogi odšli v Velenje in zastopajo na raznih tekmovanjih velenjske barve. Naši kolesarji pripravljajo dirke po Koroški. Od smučarskih skakalcev pa dosega pionirji vidnejše uspehe. Letos bomo verjetno tudi odprli okoli 350 metrov dolgo smučarsko vlečnico. Zeleli smo narediti daljšo, vendar nam manjka okoli 9 starih milijonov. Čeprav je naše društvo med najaktivnejšimi, saj smo pri Partizanu Slovenije osvojili pokal leta, ki ga dobi le najbolj aktivno društvo, imamo probleme in težave kot vsa ostala društva. Glavni problem pri nas je strokovni kader. Vsi trenerji, ki jih ima naše društvo sedaj, delajo izključno na amaterski osnovi poleg svojega rednega dela. Drugi problem so finančna sredstva in pa, kot je že prej omenil predsednik SZDL, pomanjkanje telovadnice. V okviru športnega društva Partizan, pa deluje tudi šolsko športno društvo, ki ga naše društvo tudi financira. Deluje v osmih sekcijah in je večkratni občinski prvak v odbojki, atletiki in smučarskih skokih. Šolsko športno društvo izbira vsako leto najboljšega športnika na šoli.«

Tako smo se pogovorili o družbenopolitičnem delovanju v Mislinji, o kulturi, problemih s katerimi se srečuje krajevna skupnost in s tem vsi občani, nazadnje pa tudi o športu. Ko smo obdelali že vsa ta področja, pa je povzel besedo tudi ravnatelj osnovne šole Mirko Grešovnik.

»Naša šola je letos obiskovalo 483 učencev. Najbolj je pri nas pereč problem vozačev, saj se vozi v šolo četrtnina učencev, to pa

je vsak četrti. Tako so ti otroci za marsikaj prikrajšani. Prvič za hrano, saj jim vožnja odvzame veliko časa, potem morajo ob vsakem vremenu čakati na avtobus in to na prostem in končno ne morejo se udeležiti v vseh stvarih, ki se na šoli dogajajo. Nekateri naši učenci hodijo pozimi tudi po dve uri in pol daleč v eno smer. Pomagamo jim s kakšnim skromnim prispevkom in pa s tem, da jih preselimo pozimi k družinam v dolino. Otroci delujejo v krožkih. Ustaljeni krožki so predvsem dramski, recitacijski, šahovski, foto pa še drugi. Novost je gozdarski krožek, ki ga je organizirala gozdna in je priskrbela tudi strokovni kader. V ta krožek se vpišejo učenci, ki jih gozdarstvo zanima in bi imeli kdaj kasneje namen poiskati poklic v tej stroki. Tudi kmetijska zadruga se zavzema, da bi že letos na šoli ustanovili kmetijski krožek. Člani vseh teh krožkov sodelujejo na občinskih tekmovanjih. Letos smo že desetič podelili Prežihovo bralno značko, za katero se potegujejo učenci od tretjega razreda dalje. Prva dva razreda pa tekmujeta za cicibanovo značko. Na naši šoli nimamo

MIRKO GREŠOVNIK, ravnatelj

problemov s strokovnim kadrom in lahko rečem, da je zasedba zelo dobra. Vsi so pretežno iz drugih kra-

jev. Pohvalim tudi lahko, da se učni uspehi iz leta v leto izboljšujejo in zainteresiranost staršev za vzgojo otrok se je precej povečala. Problem pa so šolski prostori. Saj imamo le deset učilnic in osemnajst oddelkov, tako da moramo še vedno imeti eno in pol izmenski pouk. Problem je tudi pomanjkanje sodobnih učnih pripomočkov, ki jih vsekakor potrebujemo glede na čedalje večje zahteve v učnih programih. Prav tako še nimamo pri nas urejenega varstva otrok. In to iz preprostega razloga, ker nimamo denarja za učitelja. Nastaja tudi vprašanje okoli otrok, ki bi morali obiskovati posebno šolo. Ker imajo nekateri otroci že do naše šole zelo

Komisija za delovna razmerja pri TOVARNI USNJA ŠOSTANJ

razpisuje

delovni mesti

• VODJE MIZARKE DELAVNICE

Pogoj:

1. delovodska šola lesne smeri ali poklicna šola mizarske stroke,
2. najmanj 5 let prakse v mizarski stroki
3. smisel za vodenje in delo z ljudmi

• SODAR

Pogoj:

1. Poklicna šola sodarske stroke,
2. dve leti prakse v sodarstvu.

Stimulativno nagrajevanje.

Stanovanjsko vprašanje podjetje rešuje po dogovoru.

Možnosti hitre rešitve.

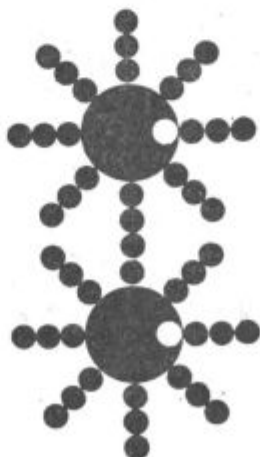
Rok prijave 15 dni po objavi.

Gostinsko podjetje PAKA Velenje

obvešča in priporoča

- V juliju nov barski spored v baru hotela PAKA
- V Juliju igra v baru hotela PAKA grupa 2 + 2 iz Varaždina
- Nočni bar je odprt vsak dan od 22. do 3. ure zjutraj. Bar je zaprt ob ponedeljkih
- Kegljišče v hotelu PAKA obratuje vsak dan od 10. do 3. ure
- V restavraciji JEZERO igra kvartet »Impresija« iz Maribora. Poje Čarli. — Glasbe ni ob torkih
- Mini golf ob velenjskem jezeru za vas, vašo družino in vaše prijatelje.

ZA ODDIH IN VAŠO REKREACIJO KORISTITE USLUGE GOSTINSKEGA PODJETJA PAKA VELENJE.

hotel paka

Ce ste dobili odločbo — preberite

KAKO SMO ODMERILI DAVKE

Občani prav te dni prejema odločbe s položnicami za plačilo davka od skupnega dohodka občanov za leto 1972 in akontacije dodatnega davka za leto 1973, katerega je Skupščina SRS predpisala z zakonom, objavljenim v Uradnem listu SRS št. 8/73 in je novost, ki velja samo za leto 1973. Zaradi tega je namen tega sestavka, da pojasnimo občanom eventualne nejasnosti v zvezi z odločbami, ki jih občani prejema ali pa bodo te prejeli v prihodnjih dneh. Obdelali bomo predvsem davke na skupni dohodek občanov in dodatni davek, torej davka, za katere so občani prejeli ali pa bodo prejeli odločbe.

• Davke na skupni dohodek občanov

Davčni zavezanec za davke od skupnega dohodka občanov je tisti občan, ki je v letu 1972 dosegel iz kakršnegakoli naslova skupni čisti dohodek, ki presega 25.000 dinarjev. Ta dohodek je bil zavezanec dolžan napovedati do 31. 1. 1973 davčni upravi, v kateri ima zavezanec stalno prebivališče. Na podlagi te napovedi, ki vsebuje tudi podatke o vzdrževanih družinskih članih, ugotovi organ davčne uprave eventualne pomanjkljivosti in če je potrebno zavezanca pozove, da napoved dopolni. Od napovedanega skupnega dohodka davčni organ najprej zmanjša znesek 25.000 dinarjev, ki je bil določen z republiškim predpisom za leto 1972 kot odbitna postavka, nato pa odšteje eventualne olajšave za vzdrževane družinske člane. Olajšava za vzdrževanega družinskega člana v letu 1972 je znašala 12.000 dinarjev. Razlika, ki ostane po odbitku obeh navedenih postavk, tvori davčno osnovo za odmero davka od skupnega dohodka občanov, po stopnji, ki je določena po sistemu stopničaste progresije in jo določa za vsako leto Skupščina SR Slovenije. Davke od skupnega dohodka občanov pripada družbenopolitičnim skupnostim, kjer zavezanec prebiva. Zavezanec med letom plačuje akontacije na davke od skupnega dohodka občanov za tekoče leto, na podlagi odmerjenega davka zavezanca v preteklem letu, torej, dokler ni zavezanec odmerjen dokončni davek za tekoče leto, plačuje zavezanec akontacije.

Zaradi lažjega razumevanja bomo navedli primer odmere davka od

skupnega dohodka občanov, za zavezanca, ki je dosegel v letu 1972 31.000 dinarjev čistega dohodka in vzdržuje eno osebo.

Skupni čisti dohodek zavezanca v letu 1972 je znašal 31.000 dinarjev

Odbitna postavka, ki je določena z republiškim predpisom manj 25.000 dinarjev je 6.000 dinarjev

Olajšava za vzdrževano osebo znaša 12.000 dinarjev

Odmerna osnova = 0.

Torej v tem primeru občan ni bil zavezan plačati davka od skupnega dohodka občanov.

V nadaljevanju bomo obdelali še primer zavezanca za dodatni ali stabilizacijski davek, za isti primer, ki pa velja samo za leto 1973.

Dodatni davek bo dokončno odmerjen občanom v letu 1974 skupaj z davkom od skupnega dohodka občanov za leto 1973. V letu 1973 pa plačujejo zavezanec samo od akontacije na dodatni davek.

Ker dohodki občanov za leto 1973 davčnemu organu še niso znani, je davčna uprava predpisala akontacije dodatnega davka na podlagi napovedanega dohodka občanov za leto 1972. Osnovo za odmero dodatnega davka tvori skupni čisti dohodek občanov, zmanjšan za znesek olajšav za vzdrževane družinske člane. Davčni zavezanec pa je občan, ki je v letu 1972 presegel čisti dohodek 25.000 dinarjev. Pri tem je potrebno poudariti, da se v tem primeru ne odbija odbitna postavka 25.000 dinarjev, ki je določena z republiškim predpisom, kot je to v primeru pri davku od skupnega dohodka občanov.

Primer odmere akontacije dodatnega ali stabilizacijskega davka:

Skupni čisti dohodek zavezanca za leto 1972 je znašal 31.000 dinarjev

Olajšava za enega vzdrževanega druž. člana znaša 12.000 dinarjev

Odmerna osnova = 19.000 dinarjev

Davek po stopnji 1% = 199 dinarjev

Obdelali smo primer zavezanca, ki je dosegel dohodek 31.000 dinarjev. Kot je razvidno v prvem primeru, zavezanec ne podleže plačilu davka od skupnega dohodka občanov, podleže pa plačilu akontacijam dodatnega davka.

Sredstva, zbrana od dodatnega davka občanov, bodo prepuščena posameznim občinam, namen porabe sredstev pa bo določala Skupščina SR Slovenije.

Ferdo KUKOVEC

ŠOŠTANJČANI USPEŠNI NA USNJARIADI

V Kranju je bilo peto srečanje športnikov usnjarskih delovnih organizacij Slovenije. Nastopilo je več kot 100 ekip s preko 500 tekmovalci, ki so se pomerili med seboj v malem nogometu, šahu, kegljanju, streljanju, balinanju in v namiznem tenisu.

Šoštanjčani so zabeležili dobre rezultate. V streljanju je

ženska ekipa tovarne usnja Šoštanj osvojila prvo mesto, moški pa so bili drugi. V namiznem tenisu so bili tretji, v malem nogometu četrti. V kegljanju so bile ženske druge, medtem ko je moška ekipa bila deveta. Slabše pa so se odrezali v šahu, kjer so dosegli 12. mesto.

PIONIRJI IZ ŠMARTNEGA DRUGI V REPUBLIKI

Pionirji nogometnega kluba iz Šmartnega ob Paki so se po uspešnih predhodnih srečanjih uvrstili v finale za naslov republiškega prvaka. Kljub temu, da so v odličnem srečanju v Ljubljani izgubili z moštvo Ilirije z rezultatom 3:0 (2:0), so dosegli lep u-

speh in se že drugič povzpeli v sam vrh pionirskega nogometa v Sloveniji.

Za moštvo Šmartnega so igrali: Podjavoršek, F. Omladič, Vačun, Gračner, Lukner, Železnik, Ježovnik, Vreš, Petek, R. Omladič, Kranjc in Golob.

111 KOŠEV ELEKTRE

Košarkarji so odigrali v slovenskih ligah že prvo jesensko kolo.

Elektra iz Šoštanja se je odlično revanžirala košarkarjem iz Postojne za poraz v prvem kolu spomladanskega dela. Zmagali so z rezultatom 111:98 (66:48).

Šoštanjčani so s hitro igro povsem nadigrali goste. Tokrat so se posebej izkazali z raznovrstnimi meti na koš in dosegli kar 111 košev, kar je doslej rekord prvenstva.

Koš za Elektro so dosegli: Polovšek 27, Lukman 17, Petek 16, Kristan 14, Dobovičnik 5, De Costa in Bogataj 4, Koren 6.

Pred nadaljevanjem pr-

venstva (25. avgusta) je Elektra na 5. mestu z 12 točkami.

38 tekmovalcev za nagrado GP Paka

Tekmovanje v mini golfu, ki ga je pripravilo gostinsko podjetje Paka, se je udeležilo 38 tekmovalcev.

Da je bilo tekmovanje zanimivo, pričajo doseženi rezultati, saj je le 4 točke razlike med prvim in deseto uvrščenim tekmovalcem. Najboljši je bil Jože Silovšek (mlajši), pri ženskah pa Marina Jelen. Priveditelj je podelil tudi lepe nagrade.

Vrstni red: 1. Jože Silovšek 37, 2. Mirko Škrjanc 38, 3. Jože Hribnik 38, 4. Jože Zajc 39, 5. Vito Vidmar 39, 6. Slavko Hudarin 40, 7. Zdenko Silovšek 40, 8. Mladen Bajič 41, 9. Srečko Jagrič 41 in 10. Karlo Cretnik 41.

SPOMINI ŠPORTNIKA JAKOBA GROŠLA

To sta dve, ki sem ju slišal od gradbenih delavcev v Šošanju: »Bičič svetki prvak, sigurno!« in »Koliko goriva trošite, molim vas?« Nedavno je nek sofer avtobusa potnikom povedal: »To je pa star ded«. Večina pripomb potrebuje razlago, ker so pač nastale v raznih okoliščinah.

Prijetno je trenirati na delo poleti, drugače pa je v zimskem času, zlasti zjutraj v temi. Takrat moram paziti na morebitno poledico, da ne trčim v koga, da se ne spotaknem na nepredvideni oviri. Nujno je, da se pozimi tudi topleje oblečem, kar dodatno otežuje gibanje. Zima 1972/73 je bila zelo prizanesljiva, drugače pa je bilo leto prej. Takrat sem večkrat prišel v Šoštanj pobeljen z ivjem po kapi in trenirki. Nekega jutra sem v Družmirju nenadoma nekaj občutil na čelu — bil je dvo-centimetroski kos delu, seveda zmrznilen pot. Moram pa povedati, da v dveh zimah nisem imel prehlada ali kašlja, ki bi ga bil iztaknil pri teku.

V letu 1971, prvem letu ne-

prekinjenega treninga, sem pravzaprav šele začel nabirati tekmovalne izkušnje. Spoznal sem tudi, kam spadam po svojih zmogljivostih — običajno me boste našli proti koncu vrstnega reda. Sedaj si pa bralci predstavljajte, da tekmejete s tistimi, ki so zame nedosegljivi!

Na nekatera tekmovalja me vežejo lepi spomini, na druga neuspehi in razočaranja. Nekaj jih bom opisal.

Taborniški odred Bistri potok iz Mute že vrsto let prireja spomladni taborniški tek. Zadnja leta za člane organizirajo tek na 3.250 m dolgi progi, tako imenovani spominski NOB. Ob svojem prvem nastopu v Muti sem se sukal kot pravi začetnik. Doma sem pozabil varnostne sponke za pritrditev startne številke, tudi drugi jih niso imeli več — pri dobrih ljudeh v Muti sem dobil nekaj vrvice, s katero sem rešil prvo skrb. Po uspešni akciji za vrstico sva šla s Kosljem v naš avtobus, kjer je bilo topleje kot zunaj. Start teka je bilu avstrijske meje, tja odpeljejo

ŽALČANI PRESENETILI

Na kotlarskem stadionu je rokometni klub Rudar pripravil turnir v počastitev rudarskega praznika in dneva borcev. Na turnirju so sodelovali rokometiški iz Žalca, Velenja in član druge zvezne lige rokometni klub Šoštanj. Pred začetkom turnirja so igralci počastili spomin tragično preminulega igralca Rudarja Saša Vasleta.

V prvi tekmi so za presenečenje poskrbeli Žalčani, ki so premagali Rudarja 12:10. So-

štanjčani so odpravili Žalčane s tesnim rezultatom 17:15 (10:5). V zadnjem srečanju pa so Šoštanjčani premagali Rudarja z 20:13 (8:7).

Velenjčani so bili v prvem polčasu enakovereden nasprotnik zveznim ligašem v nadaljevanju pa so jih Šoštanjčani povsem nadigrali.

Zmagovalna ekipa je prejel rudarsko svetilko.

Vrstni red: 1. Šoštanj, 2. Zalec, 3. Rudar.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mame

ANGELE SOTLAR

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebna hvala dr. Miklavšču in vsemu zdravniškemu in medicinskemu osebju bolnice v Idriji, ki so ji nudili pomoč. Zahvaljujemo se govorniku tov. Valenciju, godbi in duhovščini.

Zalujoči: družina Novak in Arlič ter ostalo sorodstvo.

GIMNAZIJSKI PROFESORJI ZA STABILIZACIJO

Medtem ko so dijaki velenjske gimnazije že na počitnicah, so se njihovi profesorji skupaj z ravnate-

ljem lotili vsekakor vzgledne akcije. Ker nimajo denarja za pleskanje (pa tudi pleskarje je menda zdaj

teško dobiti), so vzeli v roke čopiče, kante in baryo ter prebelili hodnike. Vendar pa se velenjski profesorji s tem ne bodo zadovoljili. Sklenili so, da bodo s to stabilizacijsko akcijo nadaljevali in prepleskali še učilnice.

RADOST MLADOSTI

zato nisem imel prave predstave o pretečenih in preostali poti. Progo sem poznal le v sami Muti, kjer sem iskal vrvice. Vem, da sem imel že popolnoma izsušena usta, vendar sem še imel moči, da sem v zadnjih kilometrih prehitel tri tekmovalce, od katerih mi je najostrejši odpor nudil član našega kluba Hasič. Po radijski zvezi so iz središča Mute

krajsanja proge. Upal sem, da bom morda zasledujočega zmedel in potegnil za seboj. Imel sem srečo — prednost sem imel le tolikšno, da sem obdržal tretje mesto — četrtouvrščeni je bil namreč domačin. Sklenil sem, da bo odslej moja prva misel na tekmovalnih ogled prog, če je to le mogoče.

DALJE PRIHODNJIČ

NOVA TEHNIŠKA ŠOLA V VELENJU

Učencem elektrotehniške šole pri rudarskem šolskem centru Radovan Triplat v življenju še ni bil tako srečen kot letošnjega 2. julija popoldne, ko je odprl vrata in povabil številne goste v prostore izredno lepe in funkcionalne nove šolske zgradbe. V novi šoli bodo vzgajali in izobraževali rudarske, strojne in elektrotehniške, rudarske nadzornike, strojne in elektroinženirje ter organizacije dela.

S šolo so v rudarskem šolskem centru pridobili 13 učilnic, risalnice, jezikovni laboratorij, elektro merilni laboratorij, šibkotočni in jakotočni elektro laboratorij, učilnice za praktični pouk, 18 kabinetov in 6 upravnih prostorov, katerih skupna površina znaša 4 tisoč kv. metrov. Zelo pomembno je tudi, da stoji zraven šole velika telovadnica (2 tisoč

kv. metrov) s tremi dvoranami.

Celotna gradnja velja 17 milijonov dinarjev in ne prekoračuje predračunske vrednosti. Kar 12 milijonov dinarjev smo zbrali v velenjski občini, republika pa je prispevala 5 milijonov. Zgradbo je zgradil Vegrad s svojimi kooperanti. Dela je izvajal tudi rudarski šolski center, opremo za učilnice in pisarne pa je dobavilo podjetje Stol Kamnik.

Udeleženci priložnostne svečanosti na otvoritvi tehniške šole. V prvi vrsti tretji z desne je Radovan Triplat, učenec tehniške šole, ki je prvi odprl vrata novega šolskega poslopja

Kazstvo je otvoril ak. slikar Lojze Zavolovšek. Na levi je mlada slikarka Liza Podpečan

PODPEČANOVA RAZSTAVLJA V MUZEJU

V avli velenjskega muzeja je do 9. julija odprta razstava risb, grafita in olj mlade amaterske slikarke Lize Podpečan-Kuharjeve, učiteljice iz Rečice ob Savinji. Razstavljena dela so si že ogledali mnogi obiskovalci.

Amaterska slikarka Liza Podpečan-Kuharjeva je leta 1969 že razstavljala v delavskem klubu. Takrat je mlada umetnica razstavila predvsem olja s povsem drugačno tematiko, kot sedaj. Zdajšnje slike niso prilagojene niti času, niti okolju. S slikarsko paletto se je preselila od slikanja starejših ljudi, prikazovanja krivic in nasilja. Z grafitom,

oljem in tušem upodablja žensko telo. Razstavljene akti so nekaj povsem svojstvenega. Barvne ploskve prihajajo zelo poudarjene iz rahle zasenčenosti v izrazitost. Ta izrazitost kolorita pa daje še poseben oblikovni smisel vsaki posamezni sliki.

Želimo, da bi mlada umetnica v nadaljnjih letih še s takšno samostojnostjo in izrazitostjo nadaljevala svojo umetniško pot, kot smo bil priča od zadnje do zdajšnje razstave v Velenju.

Slikarka je imela samostojne razstave v Zagorju (1969), Velenju (1969) in Ljubnem ob Savinji (1970). Skupaj z drugimi pa je raz-

stavljala v Trebnjem (1970) in Slovenj Gradcu (1971). Udeležila se je tudi tabora slovenskih likovnih samorastnikov v Trebnjem.

V VINSKI GORI OBČINSKO SLAVJE

V nedeljo, 8. julija bo v Vinski gori osrednja slovesnost ob prazniku občine Zalec. Ob 9. uri bo slavnostna seja, zatem bodo nastopili združeni pevski zbori. Otvorili pa bodo novo šolo in druge objekte.

MALI Glasni

• FOTOGRAFSKO UČENKO-CA, s šolsko izobrazbo, ki bi imela veselje za perspektivni fotografski poklic, sprejme FOTO PAJK, Velenje.

PO STRELJANJU NA CELJSKI CESTI

MARIJA KUCHAR OBDOJENA NA LETO ZAPORA

Kazenski senat celjskega okrožnega sodišča je pod vodstvom sodnika Zdravka Miliča izrekel Mariji Kuhar iz Velenja, Celjska cesta 76, eno leto zapora. Obtožena je bila, da je letos 10. februarja izročila dvanajstletnemu sinu nabito pištolo in ga nagovorila, da s streljanjem prestraši sosedo Rozino Glušič. Sodba še ni pravomočna.

Naši bralci se verjetno še spominjajo tega nenavadnega dogodka, ki je vznemiril okolico. Deček je namreč takrat zares dvakrat ustrelil proti sosedu Glušičevi in jo pri tem z enim strelom obstrelil po trebuhu. Lahko bi se torej zgodilo tudi najhujše. Glušičeva se je morala zdraviti v celjski bolnišnici.

Streljanje v hiši na Celjski cesti št. 76 lahko vsekakor šteje kot posledico že nekaj let trajajočih in vse hujših sporov med Kuharjevimi in Glušičevimi.

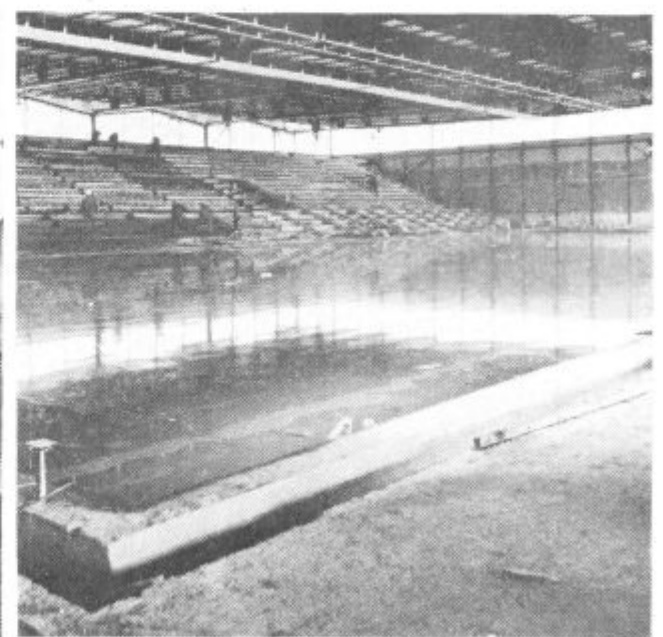
Glušičevi so leta 1963 svojim nečakom Ignacu Kuharju in Mariji Pirnat z izročilno pogodbo zapisali svoje premoženje oziroma hišo in si zagotovili do smrti uživanje in gospodarjenje s premoženjem. Pirnatova je potem svojo polovico odstopila Kuharjevi ženi Mariji.

Glušičevi in Kuharjevi so v isti hiši le nekaj časa živeli v sožitju, potem pa so se začeli prepri. Ze leta 1966 je nato Glušičeva zahtevala razveljavitev izročilne pogodbe (ni uspela),

prišlo pa je tudi do tožb zaradi motenja posesti in žalitev. Zdaj je tekla nova pravda za razveljavitev izročilne pogodbe.

Medtem ko je fant prvi dan miličnikom priznal, da mu je mati dala pištolo, pokazala, kako se strelja in ga nagovorila, naj prestraši sosedo s streljanjem, je kasneje in na glavni obravnavi to zanikal in govoril, da je sam našel nabito pištolo v omari. Zanikala je tudi Marija Kuhar, povedala, da ni slišala streljanja, da ni videla pištole, ne spomni se

da bi bil sin položil potem pištolo na kavč in tudi ni videla, kaj ima v polinivlasti vrečki, ko sta se popoldne s fantkom z avtom peljala v Skale in tam skri-la pištolo v neko vdolbino gospodarskega poslopja pri stari mami. Vendar sodišče takemu zagovoru ni verjelo, češ, da v podobnem primeru ne bi nobena mati tako ravnala in tudi pištole ne bi bilo treba skrivati. Obsojena je bila na osnovi člena 268/II KZ, ki govori o povzročanju nevarnosti za življenje.

• 70 LET UMETNISKEGA DELA STOJANA ARALICE — Veliki učitelj srbskega slikarstva akademik Stojan Aralica slavi letos redke jubileje, 90 let življenja in 70 let umetniškega ustvarjanja. Ob tem velikem jubileju je galerija srbske akademije znanosti in umetnosti organizirala retrospektivno razstavo njegovih slik. Med velikim številom slik, ki jih je umetnik napravil v sedemdesetih letih, so izbrali 60 platen, ki najbolj predstavljajo pot Stojana Aralice, od Münchna prek Novega Sada, Švedske, Beograda do današnjih dni. • NA LETO 14 MILIJONOV BROJLERJEV IZ PTUJA — Mesni kombinat »Perutnina« iz Ptuja je v razmeroma kratkem času zrastel v največjega proizvajalca živinskega mesa v državi in enega največjih v Evropi. Med razlogi za takšen uspeh je tudi neprestano pomanjkanje mesa, prav tako pa tudi posebna pozornost in pogoji, v katerih gojijo piščance, preventivni ukrepi ter dobro organizirana kooperacija. Ze zdaj Perutnina na leto vzredi 14 milijonov piščancev-brojlerjev, v razvojnem programu do leta 1977 pa bo ta kombinat vzredil 25 milijonov piščancev na leto. To pomeni za vsakega Jugoslovana enega piščanca. • SE EN BAZEN ZA SVETOVNO PRVENSTVO — Priprave za bližnje svetovno prvenstvo v plavanju, vaterpolu, skokih v vodo in umetniškem plavanju, ki bo v Beogradu v začetku septembra, so v polnem teku. Poleg bazenov pod Kalemegdanom, na Zvezdari in obstoječih na Tašmajdanu končujejo dela tudi na bazenu na Banjici, kjer bodo potekale vaterpolo tekme. Bazen bo dolg 50 metrov, širok 21 in globok 1,90.